

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

11. julij 2013*

„Pritožba — Konkurenca — Omejevalni sporazumi — Člen 81 ES in člen 53 sporazuma o EGP — Belgijski trg mednarodnih selitvenih storitev — Smernice o vplivu na trgovino med državami članicami — Pravna veljavnost — Obveznost opredelitve upoštevnega trga — Obseg — Pravica do poštenega sojenja — Načelo dobrega upravljanja — Objektivna nepristranskost Komisije — Smernice o načinu določanja glob (2006) — Delež vrednosti prodaje — Obveznost obrazložitve — Znižanje globe zaradi plačilne nezmožnosti ali posebnosti posamezne zadeve — Enako obravnavanje“

V zadevi C-439/11 P,

zaradi pritožbe na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije, vložene 25. avgusta 2011,

Ziegler SA s sedežem v Bruslju (Belgija), ki jo zastopajo J.-F. Bellis, M. Favart in A. Bailleux, odvetniki,

tožeča stranka,

druga stranka v postopku je

Evropska komisija, ki jo zastopata A. Bouquet in N. von Lingen, agenta, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka na prvi stopnji,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi M. Ilešič, predsednik senata, E. Jarašiūnas (poročevalec), A. Ó Caoimh, sodnik, C. Toader, sodnica, in C. G. Fernlund, sodnik,

generalna pravobranilka: J. Kokott,

sodna tajnica: C. Strömholm, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 24. oktobra 2012,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 13. decembra 2012

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

- 1 Družba Ziegler SA (v nadaljevanju: Ziegler) s pritožbo predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 16. junija 2011 v zadevi Ziegler proti Komisiji (T-199/08, ZOdl., str. II-3507, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to sodišče zavrnilo njeno tožbo, s katero je zahtevala, primarno, naj se Odločba Komisije C(2008) 926 final z dne 11. marca 2008 v zvezi s postopkom na podlagi člena [81 ES] in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/38.543 – Mednarodne selitvene storitve) (v nadaljevanju: sporna odločba) razglasi za nično, podredno, naj se globa, ki ji je bila s to odločbo naložena, odpravi in, še bolj podredno, naj se ta globa zniža.

I – Pravni okvir

- 2 V Smernicah o konceptu vpliva na trgovino, ki ga vsebujeta člena 81 ES in 82 ES (UL 2004, C 101, str. 81, v nadaljevanju: Smernice o vplivu na trgovino) je v točkah 3, 45, 50 in od 52 do 55 navedeno:

„3. [...] te smernice vsebujejo pravilo, ki določa, kdaj na splošno ni verjetno, da bi sporazumi lahko znatno vplivali na trgovino med državami članicami [...]. Namen smernic ni, da bi bile izčrpne, ampak oblikovati metodologijo za uporabo koncepta vpliva na trgovino in zagotoviti navodila za uporabo v primerih, ki se pogosto pojavljajo. [...]

[...]

45. Presoja znatnosti je odvisna od okoliščin vsakega posameznega primera, zlasti narave sporazuma in ravnanja, narave zajetih proizvodov ter tržnega položaja zadevnih podjetij. [...] Bolj kot je tržni položaj zadevnih podjetij trden, več verjetnosti je, da se bo lahko vpliv, ki ga je sporazum ali ravnanje zmožno imeti na trgovino med državami članicami, štel za znaten. [...]

[...]

50. [...] Komisija meni, da je primerno opredeliti splošna načela, ki bi določala, kdaj se na trgovino običajno ne more znatno vplivati. Pri uporabi člena 81 [ES] bo Komisija to merilo upošteval kot negativno ovrgljivo domnevo, ki se lahko uporabi za vse sporazume v smislu člena 81(1) [ES] [...]

[...]

52. Komisija meni, da načeloma sporazumi ne morejo znatno vplivati na trgovino med državami članicami, če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:

- (a) če skupni tržni delež strank na zadevnem trgu Skupnosti, na katerega vpliva sporazum, ne presega 5 % in
- (b) če v primeru horizontalnih sporazumov povprečni letni promet zadevnih podjetij znotraj Skupnosti [...] za proizvode, zajete v sporazumu, ne presega 40 milijonov EUR. [...]

[...]

53. Komisija ocenjuje tudi, da če lahko sporazum ali ravnanje že po svoji naravi vpliva na trgovino med državami članicami, na primer ker se nanaša na uvoz in izvoz ali vključuje več držav članic, obstaja pozitivna ovrgljiva domneva, da so takšni učinki na trgovino znatni, če promet strank na področju proizvodov, zajetih v tem sporazumu, izračunan, kakor je določeno v odstavkih 52 in 54, presega 40 milijonov EUR. V primeru sporazumov, ki lahko že po svoji

naravi vplivajo na trgovino med državami članicami, se lahko pogosto domneva, da so takšni učinki znatni, če tržni delež strank presega prag 5 % [...]. Vendar pa se ta domneva ne uporablja, če sporazum zajema le del države članice [...].

54. Glede praga v višini 40 milijonov EUR se promet izračuna na podlagi skupne prodaje proizvodov, zajetih s sporazumom [...], ki jo zadevna podjetja pred davki opravijo znotraj Skupnosti v predhodnem finančnem letu. Prodaja med subjekti istega podjetja je izključena [...].

55. Za uporabo praga tržnega deleža je treba določiti upoštevni trg⁽⁴¹⁾, ki vključuje upoštevni proizvodni trg in upoštevni geografski trg. Tržne deleže je treba izračunati na podlagi podatkov o vrednosti prodaje ali podatkov o vrednosti nabave, kjer je to primerno. Če podatki o vrednosti niso na voljo, se lahko uporabijo ocene, ki temeljijo na drugih zanesljivih tržnih informacijah, pa tudi podatki o obsegu prodaje.“

3 V opombi številka 41 v točki 55 Smernic o vplivu na trgovino je navedeno, da se je treba pri opredelitvi upoštevnega trga sklicevati na Obvestilo o opredelitvi upoštevnega trga za namene konkurenčnega prava Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 1, str. 155, v nadaljevanju „Obvestilo o opredelitvi trga“).

4 V Smernicah o načinu določanja glob, naloženih v skladu s členom 23(2)(a) Uredbe št. 1/2003 (UL 2006, C 210, str. 2, v nadaljevanju: Smernice o načinu določanja glob), je pod naslovom „Osnovni znesek globe“ navedeno:

„[...]

A. Določitev vrednosti prodaje

13. Za določitev osnovnega zneska globe, ki se naloži, bo Komisija uporabila vrednost prodaje blaga ali storitev podjetja, neposredno ali posredno[...] povezane s kršitvijo, v upoštevni geografskem območju znotraj ozemlja EGP [Evropskega gospodarskega prostora]. Komisija bo običajno uporabila prodajo podjetja v zadnjem celem poslovnem letu njegove udeležbe pri kršitvi (v nadaljnjem besedilu „vrednost prodaje“).

[...]

B. Določitev osnovnega zneska globe

19. Osnovni znesek globe bo povezan z deležem vrednosti prodaje, določenim glede na stopnjo teže kršitve, pomnoženo s številom let trajanja kršitve.

[...]

21. Praviloma bo upoštevani delež vrednosti prodaje določen v višini do 30 % vrednosti prodaje.

22. Pri odločitvi, ali bi moral biti delež vrednosti prodaje, ki se upošteva v posameznem primeru, v spodnjem ali zgornjem delu tega razpona, bo Komisija upoštevala več dejavnikov, kot so narava kršitve, skupni tržni delež vseh zadevnih podjetij, geografski obseg kršitve in dejstvo, ali je bila kršitev izvršena ali ne.

23. Horizontalni sporazumi⁽²⁾ o določitvi cen, razdelitvi trga in omejitvi proizvodnje, ki so na splošno tajni, štejejo zaradi svoje narave same med najtežje omejitve konkurence. V [Z] vidika politike konkurence jih je treba preganjati z visokimi globami. Posledično bo upoštevani delež prodaje pri takih kršitvah na splošno v zgornjem delu omenjenega razpona.

[...]

25. Poleg tega bo Komisija, ne glede na trajanje udeležbe podjetja pri kršitvi, vključila v osnovni znesek še znesek med vključno 15 % in 25 % vrednosti prodaje [...] z namenom odvracanja podjetij od udeležbe pri horizontalnih sporazumih o določitvi cen [...]. Pri odločitvi, kolikšen delež vrednosti prodaje naj se upošteva v posameznem primeru, bo Komisija upoštevala več dejavnikov, zlasti tiste iz točke 22.

[...]“

5 V opombi 2 v točki 23 Smernic o načinu določanja glob je navedeno, da pojem sporazumi vključuje sporazume, usklajena ravnanja in sklepe podjetniških združenj v smislu člena 81 ES.

6 V Smernicah o načinu določanja glob je pod naslovom „Prilagoditve osnovnega zneska“ navedeno:

„[...]“

F. *Zmožnost plačila*

35. V izjemnih primerih lahko Komisija na zahtevo podjetja v posebnih socialnih in ekonomskih okoliščinah upošteva njegovo nezmožnost plačila. Na podlagi tega pa ne bo odobrila nobenega zmanjšanja globe samo zaradi ugotovitve, da je podjetje v neugodnem ali slabem finančnem stanju. Zmanjšanje se lahko odobri samo na podlagi objektivnih dokazov, da bi naložitev globe pod pogoji, določenimi v teh smernicah, nepopravljivo ogrozila gospodarsko sposobnost preživetja zadevnega podjetja in povzročila, da bi njegova sredstva izgubila vso svojo vrednost.“

7 V teh smernicah je pod naslovom „Končni premisleki“ v točki 37 navedeno:

„V teh smernicah je predstavljena splošna metodologija za določanje glob, vendar lahko Komisija zaradi posebnosti posamezne zadeve ali potrebe po zagotavljanju odvracilnega učinka v posamezni zadevi utemeljeno odstopi od te metodologije ali omejitve, določenih v točki 21.“

II – Dejansko stanje in sporna odločba

8 Dejansko stanje ter sporno odločbo, kot sta razvidna iz točk od 1 do 21 izpodbijane sodbe, je mogoče povzeti tako.

9 Komisija je v sporni odločbi ugotovila, da so bili naslovniki te odločbe, med katerimi je bila navedena družba Ziegler, ki je v obdobju do 31. decembra 2006 ustvarila skupni promet 244 420 326 EUR, udeleženi pri kartelu v sektorju mednarodnih selitvenih storitev v Belgiji, in sicer z določanjem cen, z medsebojnim razdeljevanjem strank in s prirejanjem postopkov za predložitev ponudb, s čimer so storili enotno in trajajočo kršitev člena 81 ES, in morajo odgovarjati za to kršitev za celotno obdobje ali del obdobja od oktobra 1984 do septembra 2003.

10 Storitve, na katere se nanaša kršitev, vključujejo selitev premoženja fizičnih oseb in podjetij ali javnih institucij iz Belgije ali v Belgijo. Ob upoštevanju tega, da imajo vse zadevne družbe, ki opravljajo mednarodne selitve, sedež v Belgiji in da je kartel deloval na belgijskem ozemlju, se je štelo, da je bilo geografsko središče kartela v Belgiji. Komisija je skupni promet udeležencev kartela za te mednarodne selitvene storitve za leto 2002 ocenila na 41 milijonov EUR. Obseg sektorja je bil ocenjen na 83 milijonov EUR, na podlagi česar je bil skupni tržni delež udeleženi podjetij ocenjen na približno 50 % zadevnega sektorja.

- 11 Komisija je v sporni odločbi navedla, da je bil cilj kartela zlasti vzpostavitev in ohranitev visokih cen ter razdelitev trga in da je kartel prevzel različne oblike, in sicer obliko sporazumov o cenah, sporazumov o razdelitvi trga z uporabo sistema fiktivnih predračunov, imenovanih „lažni predračuni“, in sporazumov o sistemu finančnih nadomestil za zavrnjene ponudbe ali za vzdržanje od vlaganja ponudb, imenovanih „provizije“.
- 12 Komisija je v sporni odločbi menila, da je kartel med letom 1984 in začetkom 90. let deloval predvsem na podlagi pisnih sporazumov o določanju cen, praksa provizij in lažnih predračunov pa naj bi bila uvedena vzporedno. V skladu z isto odločbo je bilo prakso provizij treba šteti za posredno določanje cen za mednarodne selitvene storitve v Belgiji, ker so si udeleženci kartela medsebojno zaračunavali provizije za zavrnjene ponudbe ali za vzdržanje od vlaganja ponudb, pri čemer je šlo za fiktivne storitve, zneske teh provizij pa so poleg tega zaračunavali še strankam.
- 13 V zvezi z lažnimi predračuni je Komisija v sporni odločbi poudarila, da je selitveno podjetje, ki je hotelo skleniti pogodbo, s predložitvijo takih predračunov zagotovilo, da je stranka, ki je plačala selitev, prejela več predračunov. S tem namenom naj bi navedeno podjetje svojim konkurentom določilo skupno ceno, ki jo morajo zaračunati za načrtovano selitev, ta cena pa je bila višja od cene, ki jo je ponudilo navedeno podjetje. Pri tem naj bi torej šlo za fiktivne ponudbe, ki so jih predložila podjetja, ki niso imela namena opraviti selitve. Komisija je menila, da ta praksa pomeni prirejanje postopka javnega razpisa za predložitev ponudb, ki je povzročilo, da je bila ponudbena cena za selitev višja, kot bi bila v konkurenčnem okolju.
- 14 Komisija je v sporni odločbi ugotovila, da so se ti dogovori izvajali do leta 2003 in da so imele te kompleksne dejavnosti isti cilj, in sicer določati cene, razdeliti trg in tako izkrivljati konkurenco.
- 15 Komisija je na podlagi teh dejstev sprejela sporno odločbo, ki v členu 1 določa:
- „Ta podjetja so kršila člen 81(1) [ES] in člen 53(1) Sporazuma [o Evropskem gospodarskem prostoru z dne 2. maja 1992 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 52, str. 3)], s tem ko so neposredno in posredno določala cene mednarodnih selitvenih storitev v Belgiji, si razdelila delež tega trga in prirejala vlaganje ponudb v navedenih obdobjih:
- [...]
- (j) [Ziegler] od 4. oktobra 1984 do 8. septembra 2003.“
- 16 Komisija je zato v členu 2(1) sporne odločbe družbi Ziegler naložila globo 9,2 milijona EUR, ki jo je določila v skladu z metodo, navedeno v Smernicah o načinu določanja glob.
- 17 Komisija je 24. julija 2009 sprejela odločbo C(2009) 5810 final, s katero je bila sporna odločba spremenjena in vrednost prodaje, ki jo je opravil drug naslovník sporne odločbe, znižana za 600 000 EUR. Ker je bila ta vrednost uporabljena kot osnova za izračun globe, naložene temu naslovníku, mu je Komisija znesek naložene globe zmanjšala.

III – Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

- 18 Družba Ziegler je 3. junija 2008 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo, s katero je predlagala, primarno, naj se sporna odločba razglasi za nično, podredno, naj se globa, ki ji je bila naložena, odpravi in, še bolj podredno, naj se ta globa bistveno zniža. Poleg tega je Splošnemu sodišču predlagala, naj pred odločitvijo o tožbi odredi deponiranje celotnega upravnega spisa v sodnem tajništvu Splošnega sodišča.

- 19 Družba Ziegler je sočasno s to tožbo vložila predlog za izdajo začasne odredbe, s katero naj se med drugim odloži izvršitev člena 2 izpodbijane odločbe v delu, v katerem ji je naložena globa. Ta predlog je bil zavržen s sklepom predsednika Splošnega sodišča z dne 15. januarja 2009 v zadevi Ziegler proti Komisiji (T-199/08 R), pritožba zoper ta sklep pa je bila zavržena s sklepom predsednika Splošnega sodišča z dne 30. aprila 2010 v zadevi Ziegler proti Komisiji [C-113/09 P(R)].
- 20 Družba Ziegler je v podporo svoji tožbi navedla devet tožbenih razlogov, od katerih se jih je pet nanašalo na primarni zahtevek za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe, štirje pa na podredni tožbeni zahtevek za odpravo ali znižanje globe.
- 21 Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo delno ugodilo predlogu družbe Ziegler, naj odredi deponiranje upravnega spisa v svojem sodnem tajništvu. V celoti pa je zavrnilo tožbene razloge družbe Ziegler in torej tožbo ter družbi Ziegler naložilo plačilo stroškov. Splošno sodišče je pri tem med drugim navedlo te ugotovitve.
- 22 V okviru analize prvega tožbenega razloga za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe zaradi očitnih napak pri presoji in napačne uporabe prava pri presoji pogojev, ki se zahtevajo za uporabo člena 81(1) ES, je Splošno sodišče v točkah od 41 do 46 izpodbijane odločbe najprej zavrnilo razlago Komisije, da opredelitev upoštevnega trga ni zahtevana, kadar gre za očitno omejevanja konkurence. Poudarilo je, da mora Komisija trg opredeliti med drugim, kadar brez te opredelitve ni mogoče ugotoviti, ali zadevni sporazum lahko škodi trgovini med državami članicami, ter da je družba Ziegler v obravnavanem primeru upravičeno izpodbijala presojo Komisije, ki se nanaša na ta pogoj uporabe člena 81 ES.
- 23 Splošno sodišče je nato v točkah od 56 do 63 izpodbijane sodbe ugotovilo, da Komisija ni dokazala, da je bil dosežen prag 40 milijonov EUR, določen v točki 53 Smernic o vplivu na trg. Splošno sodišče je namreč menilo, da je bilo pri ugotovitvi velikosti trga za namene ugotovitve obstoja znatnih posledic na trg med državami članicami potrebno od prometa, ustvarjenega z zadevnimi storitvami, odšteti promet, ustvarjen v okviru podizvajanja. Splošno sodišče je ugotovilo, da po tem odštetju prag 40 milijonov EUR ni bi dosežen.
- 24 Po tem, ko je v točki 48 izpodbijane sodbe presodilo, da je bila razlaga, ki jo je družba Ziegler navedla v repliki glede praga 5-odstotnega tržnega deleža iz točke 53 navedenih smernic, le dopolnitev tožbenega razloga, s katerim se izpodbija dokaz znatnih posledic na trgovino med državami članicami, in je bila torej dopustna, je Splošno sodišče nazadnje to razlago obravnavalo v točkah od 64 do 74 izpodbijane sodbe. V zvezi s tem je med drugim poudarilo, da Komisija ni spoštovala obveznosti opredelitve zadevnega trga, ki ji je naložena v točki 55 navedenih smernic. Vendar je menilo, da je Komisija v okoliščinah obravnavanega primera pravno zadostno utemeljila, da je bil prag 5-odstotnega tržnega deleža prekoračen, in dovolj podrobno opisala zadevni sektor, da je bilo mogoče presoditi, ali je bil ta prag dosežen. V točki 72 navedene sodbe je torej presodilo, da se je Komisija „izjemoma“ lahko oprla na tak prag, ne da bi izrecno opredelila trg v smislu navedene točke 55.
- 25 V okviru analize prvega dela tretjega tožbenega razloga za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe, ki se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve v zvezi z določitvijo osnovnega zneska globe, je Splošno sodišče v točkah od 88 do 94 izpodbijane sodbe med drugim navedlo, da je zaželeno, da Komisija podrobneje obrazloži izračun glob, da so smernice o načinu določanja glob, sprejete leta 2006, temeljno spremenile metodo izračuna glob in da se Komisija v teh okoliščinah načeloma ni mogla zadovoljiti zgolj z obrazložitvijo, da je kršitev „zelo resna“, ne da bi utemeljila delež vrednosti prodaje, ki ga je upoštevala. Navedlo je, da je Komisija v obravnavanem primeru ugotovila, da ta delež znaša 17 %, pri čemer je svojo odločitev obrazložila zgolj z „zelo resno“ naravo kršitve. V zvezi s tem je v točki 93 izpodbijane sodbe navedlo, da „[ta] obrazložitev lahko zadostuje le, če Komisija uporabi stopnjo, ki je zelo blizu spodnje meje razpona, predvidenega za najhujše omejitve“, če pa „bi Komisija hotela uporabiti višjo stopnjo, bi morala biti obrazložitev podrobnejša“. Splošno sodišče je v točki 94 navedene sodbe navedlo, da so te ugotovitve veljale tudi glede obrazložitve dodatnega zneska z odvrčalnimi namenom.

- 26 Glede četrtega tožbenega razloga za razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe, ki se nanaša na kršitev pravice do poštenega sojenja in splošnega načela dobrega upravljanja, je Splošno sodišče v točkah od 103 do 107 izpodbijane sodbe poudarilo, da družba Ziegler ni izpodbijala pristojnosti Komisije za sprejetje odločbe v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 ES v obravnavanem primeru. Navedlo je tudi, da domnevna neobjektivnost Komisije ni pomenila kršitve pravice do obrambe, ki bi lahko povzročila razglasitev ničnosti sporne odločbe, ampak je spadala v okvir preizkusa, ki se opravi v okviru nadzora presoje dokazov ali obrazložitve te odločbe. Zato je razsodilo, da je ta tožbeni razlog kot ničnostni razlog brezpredmeten. Vendar je navedlo tudi, da ta tožbeni razlog prav tako ni utemeljen. Splošno sodišče je namreč menilo, da z elementi, na katere se je sklicevala družba Ziegler, ni bilo mogoče dokazati, da je bila domnevna pristranskost Komisije ali enega od njenih uslužbencev razvidna v izpodbijani odločbi, da je bila Komisija pri preiskavi zadeve pristranska ali kako bi lahko ravnanje, ki ga očita nekaterim uslužbencem Komisije – tudi če bi bilo dokazano – kršilo pravico do pravičnega postopka.
- 27 V okviru analize zadnjega tožbenega razloga za odpravo ali znižanje globe zaradi izjemnih okoliščin je Splošno sodišče obravnavalo trditve družbe Ziegler, s katerimi je ta v bistvu uveljavljala nezmožnost plačila globe in neenako obravnavanje v primerjavi z drugimi podjetji, navedenimi v sporni odločbi. V točkah od 165 do 169 izpodbijane sodbe je med drugim navedlo, da sta v točki 35 smernic o načinu določanja glob navedena dva kumulativna pogoja za njeno uporabo in da je bila ugotovitev Komisije, da globa, naložena družbi Ziegler, glede na to, da predstavlja le 3,76 % njenega svetovnega prometa v letu 2006, ne bi nepopravljivo ogrozila njene gospodarske sposobnosti preživetja, abstraktna in ni upoštevala dejanskega položaja te družbe. Zato je presodilo, da na podlagi te ugotovitve ni bilo mogoče utemeljiti zavrnitve predloga za znižanje, ki ga je vložila družba Ziegler. Vendar ker navedena družba ni izpodbijala ugotovitve Komisije v sporni odločbi, da drugi pogoj, ki se nanaša na obstoj posebnih socialnih in ekonomskih okoliščin, ni bil izpolnjen, je Splošno sodišče ugotovilo, da je lahko Komisija utemeljeno zavrnila argumente, ki jih je družba Ziegler navedla v podporo znižanju globe zaradi ekonomskih in finančnih težav.
- 28 Glede domnevne kršitve načela enakega obravnavanja v primerjavi z drugim podjetjem, ki je naslovnik sporne odločbe, je Splošno sodišče v točkah 170 in 171 izpodbijane sodbe navedlo, da je Komisija na podlagi točke 35 Smernic o načinu določanja glob zaradi neobstoja posebnih socialnih in ekonomskih okoliščin zavrnila tudi predlog, ki ga je vložilo to drugo podjetje. Ugotovilo je da, čeprav je Komisija temu podjetju dejansko odobrila znižanje globe na podlagi točke 37 teh smernic, je iz sporne odločbe razvidno, da položaja tega podjetja in družbe Ziegler nista primerljiva in da v zvezi s tem zadošča ugotoviti, da je bila globa, naložena družbi Ziegler, precej nižja od zgornje meje 10 % njenega celotnega prometa, medtem ko je globa, naložena drugi družbi pred znižanjem, precej presejala to zgornjo mejo.

IV – Predlogi strank

- 29 Družba Ziegler s pritožbo Sodišču predlaga, naj:
- razglasi pritožbo za dopustno in utemeljeno;
 - razveljavi izpodbijano sodbo in samo odloči o sporu;
 - ugotovi predlogom, ki jih je predložila na prvi stopnji, in torej sporno odločbo razveljavi ali podredno, odpravi globo, ki ji je bila s to odločbo naložena, ali še bolj podredno, to globo bistveno zniža in
 - Komisiji naloži plačilo stroškov na obeh stopnjah.
- 30 Družba Ziegler v repliki poleg tega predlaga, naj se predlog Komisije glede nadomestitve obrazložitve razglasi za nedopusten ali vsaj neutemeljen.

31 Komisija Sodišču predlaga, naj:

- pritožbo zavrne in nadomesti nekatere dele obrazložitve Splošnega sodišča;
- podredno, ničnostno tožbo zavrne in
- družbi Ziegler naloži plačilo stroškov.

V – Pritožba

32 Družba Ziegler v podporo pritožbi navaja štiri tožbene razloge.

A – Prvi pritožbeni razlog: napačna uporaba prava pri presoji dokaza o znatnem vplivu na trgovino med državami članicami

33 Prvi pritožbeni razlog družbe Ziegler je sestavljen iz treh delov, od katerih se prvi nanaša na obveznost opredelitve upoštevnega trga, drugi in tretji pa se v bistvu nanašata na prag 5-odstotnega tržnega deleža, ki je naveden v točki 53 Smernic o načinu določanja glob. Vendar Komisija Sodišču predlaga, naj najprej nadomesti nekatere dele obrazložitve, kar bo po njenem mnenju vodilo do zavrnitve tega pritožbenega razloga.

1. Predlog Komisije glede nadomestitve obrazložitve

a) Trditve strank

34 Na prvem mestu Komisija trdi, da namen Smernic o vplivu na trgovino ni določiti zahteve za dokaz znatnih posledic na trgovino med državami članicami, ki je strožja od tiste, ki izhaja iz sodne prakse. Drugače kot pri izračunu globe, za katerega ima Komisija določeno polje proste presoje, naj ta ne bi bila pristojna ugotoviti, da prepoved iz člena 81 ES ne velja za kartel, ki znatno škodi trgovini med državami članicami. Pragova, določena v členih 52 in 53 Smernic o vplivu na trgovino, naj bi bila torej zgolj okvirna. Tudi obveznost opredelitve trga iz točke 55 teh smernic ni obvezna v primerih, kot so kartelni primeri, pri katerih iz sodne prakse izhaja, da je taka opredelitev odvečna. Obrazložitev, navedena v točkah od 64 do 74 izpodbijane sodbe, naj bi bila torej napačna in bi jo bilo treba nadomestiti.

35 Na drugem mestu Komisija meni, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je pojem prometa v smislu točk 52 in 53 Smernic o vplivu na trgovino zamešalo s pojmom vrednosti prodaje iz točke 13 Smernic o načinu določanja glob in da je ugotovilo, da v promet v smislu navedenih točk 52 in 53 ni mogoče vključiti prometa, ustvarjenega v okviru podizvajanja. Podizvajanje naj bi bilo gospodarska dejavnost, upoštevna za ugotovitev, ali je trgovina med državami članicami znatno prizadeta, čeprav se ne vključi v izračun globe. Komisija torej predlaga nadomestitev obrazložitve, navedene v točkah od 56 do 63 izpodbijane sodbe, v katerih naj bi Splošno sodišče napačno ugotovilo, da prekoračitev praga 40 milijonov EUR ni bila dokazana.

36 Na tretjem mestu Komisija predlaga nadomestitev obrazložitve, navedene v točkah od 40 do 50 in zlasti v točki 48 izpodbijane sodbe. Splošno sodišče naj bi napačno ugotovilo dopustnost razlage družbe Ziegler glede praga 5-odstotnega tržnega deleža. Ta razlaga naj namreč ne bi bila razvidna iz začetne vloge, zaradi česar naj se ne bi smela šteti za dopolnitev že navedenega tožbenega razloga, ampak za nov tožbeni razlog, ki je torej nedopusten.

- 37 Družba Ziegler trdi, da so ti predlogi za nadomestitev obrazložitve nedopustni, ker nimajo učinka na izrek izpodbijane sodbe in niso natančni. Vsekakor pa naj ne bi bili utemeljeni.
- 38 Na prvem mestu naj bi Komisija s tem, da je v Smernicah o vplivu na trgovino določila pragova, ki v sodni praksi nista določena, želela omejiti svojo diskrecijsko pravico pri uporabi pogoja znatnega vpliva na trgovino med državami članicami. Zato naj od navedenih pragov ne bi mogla odstopiti brez ustrezne obrazložitve. Poleg tega naj bi ju bila zavezana spoštovati, če se je tako kot v obravnavanem primeru odločila, da ju bo uporabila.
- 39 Na drugem mestu naj razlikovanje med pojmom vrednosti prodaje in prometa, ki ga navaja Komisija, ne bi izhajalo niti iz besedila niti iz namena zadevnih določb in še manj iz sodne prakse.
- 40 Na tretjem mestu družba Ziegler trdi, da je bila razlaga glede praga 5-odstotnega tržnega deleža, ki jo je podala pred Splošnim sodiščem, dopustna, ker je dopolnjevala tožbeni razlog, ki se nanaša na neobstoj znatnega vpliva na trgovino med državami članicami.

b) Presoja Sodišča

- 41 Glede dopustnosti navedenih predlogov, ki jih družba Ziegler izpodbija, je treba ugotoviti, da ni mogoče šteti, da so nedopustni zaradi nenatančnosti. Komisija je namreč za vsak navedeni predlog natančno navedla dele izpodbijane sodbe, za katere meni, da zajemajo napačno uporabo prava, razloge, zakaj naj bi bilo pravo napačno uporabljeno, ter kaj bi Splošno sodišče moralo upoštevati, da prava ne bi napačno uporabilo, torej to, kar je pred Splošnim sodiščem navedla v obrambo.
- 42 V skladu s sodno prakso Sodišča je predlog za nadomestno obrazložitev dopusten, če je z njim izkazan obstoj pravnega interesa v smislu, da ima lahko stranka, ki ga je predložila, z njim korist. To je tako, kadar predlog za nadomestno obrazložitev pomeni obrambo proti tožbenemu razlogu tožeče stranke (glej v tem smislu sodbi z dne 6. oktobra 2009 v združenih zadevah GlaxoSmithKline Services in drugi proti Komisiji in drugim, C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P in C-519/06 P, ZOdl., str. I-9291, točka 23, in z dne 21. decembra 2011 v zadevi Iride proti Komisiji, C-329/09 P, točke od 48 do 51).
- 43 V obravnavanem primeru je treba glede prvega predloga, ki se nanaša na obrazložitev pojma „znatna prizadetost trgovine med državami članicami“ in na obveznost opredelitve upoštevnega trga, ugotoviti, da bi bil prvi del prvega pritožbenega razloga družbe Ziegler ob predpostavki, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo z ugotovitvijo, da je morala Komisija na podlagi zavezujoče narave Smernic o vplivu na trgovino opredeliti upoštevni trg, brezpredmeten. Družba Ziegler namreč ne bi več mogla trditi, da je Splošno sodišče Komisiji napačno oprostilo obveznost opredeliti trg. Komisija ima zato interes za vložitev navedenega predloga, ki je torej dopusten.
- 44 Glede drugega predloga, ki se nanaša na obrazložitev ugotovitve, da prag 40 milijonov EUR ni bil prekoračen, je treba ugotoviti, da je treba, če se izkaže, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo in zamešalo pojem vrednosti prodaje iz Smernic o načinu določanja glob in pojem prometa v smislu Smernic o vplivu na trgovino ter na tej podlagi napačno ugotovilo, da navedeni prag ni bil dosežen, ugotoviti, da je bilo dokazano, da je bil ta prag prekoračen. V tem primeru bi bila drugi in tretji del prvega pritožbenega razloga družbe Ziegler, ki se nanašata zgolj na presojo praga 5-odstotnega tržnega deleža, brezpredmetna. Iz tega je mogoče sklepati, da je imela Komisija interes vložiti tudi navedeni predlog, ki je torej prav tako dopusten.
- 45 Glede tretjega predloga, ki se nanaša na obrazložitev dopustnosti razlage družbe Ziegler glede 5-odstotnega tržnega deleža, zadošča ugotoviti, ne da bi se bilo treba opredeliti o dopustnosti, da ga je treba vsekakor zavrniti kot neutemeljenega (glej po analogiji sodbo z dne 23. marca 2004 v zadevi France proti Komisiji, C-233/02, Recueil, str. I-2759, točka 26).

- 46 V skladu s členom 48(2), prvi pododstavek, Poslovnika Splošnega sodišča navajanje novih tožbenih razlogov med postopkom namreč ni dovoljeno, razen če izhajajo iz pravnih in dejanskih okoliščin, ki so se pojavile med postopkom. Vendar pa je treba tožbeni razlog ali trditev, ki je neposredna ali posredna ponovitev tožbenega razloga, ki je bil že naveden v začetni vlogi in ki je s tem tožbenim razlogom tesno povezan, razglasiti za dopusten (glej v tem smislu sklep z dne 13. novembra 2001 v zadevi Dürbeck proti Komisiji, C-430/00 P, Recueil, str. I-8547, točka 17).
- 47 V obravnavanem primeru je iz spisa o postopku pred Splošnim sodiščem razvidno, da je družba Ziegler v okviru drugega dela prvega tožbenega razloga, navedenega v začetni vlogi, najprej v točki 44 te začetne vloge izpodbijala „promet zadevnih družb in velikost trga v eurih, ki ju je Komisija ugotovila v okviru ocen tržnih deležev desetih zadevnih družb in drugih družb, dejavnih na trgu mednarodnih selitvenih storitev“. Dalje je v točki 45 navedene tožbe navedla, da „[metoda], ki jo je Komisija uporabila za izračun tržnih deležev in obsega trga, vsebuje očitno napako pri presoji in da ocena tržnih deležev zadevnih družb, navedena v točki 89 [sporne] odločbe, temelji na napačnem dejanskem stanju“. Nazadnje je v točki 58 navedla, da „nepovezanosti in netočnosti glede izračuna tržnih deležev in velikosti trga v eurih, navedene v začetni vlogi, posledično vplivajo na presojo vpliva zadevnih sporazumov na trgovino med državami članicami“, in v zvezi s tem napotila na točko 373 obrazložitve sporne odločbe, ki se med drugim sklicuje na prekoračenje praga 5-odstotnega tržnega deleža.
- 48 Glede na te elemente je Splošno sodišče v točki 48 izpodbijane sodbe pravilno presodilo, da „je bila navedba 5-odstotnega praga v repliki zgolj dopolnitev obstoječega tožbenega razloga, ne pa nov tožbeni razlog“, in tako ugotovilo, da je bila razlaga družbe Ziegler glede domnevne prekoračitve navedenega praga dopustna.
- 49 Tretji predlog Komisije je zato treba avtomatično zavrnil, utemeljenost prvih dveh predlogov pa bo, če bo potrebno, obravnavana v okviru analize prvega tožbenega razloga družbe Ziegler.

2. Utemeljenost prvega pritožbenega razloga

a) Prvi del prvega pritožbenega razloga, ki se nanaša na obveznost opredeliti trg

i) Trditve strank

- 50 Družba Ziegler meni, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo s tem, da je v točki 72 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je lahko Komisija „izjemoma“ dokazala, da so zadevna podjetja imela več kot 5-odstotni tržni delež, ne da bi opredelilo zadevni trg.
- 51 Družba Ziegler trdi, da Splošno sodišče ni moglo, ne da bi napačno uporabilo pravo, Komisiji oprostiti obveznosti, da opredeli zadevni trg, kot je navedena v točki 55 Smernic o vplivu na trgovino, ki napotujejo na Obvestilo o opredelitvi trga. Ker te smernice omejujejo diskrecijsko pravico Komisije, naj bi njihovo neupoštevanje pomenilo kršitev načel enakega obravnavanja in varstva pravne varnosti. V obravnavanem primeru naj bi morala Komisija zadevni trg opredeliti ravno zato, ker naj ne bi dokazala, da je bil izpolnjen pogoj znatnega vpliva na trgovino med državami članicami, in naj bi se zadovoljila z domnevami, navedenimi v navedenih smernicah.
- 52 Družba Ziegler podredno trdi, da so razlogi, ki jih Splošno sodišče navaja za utemeljitev oprostitve obveznosti opredelitve trga, kontradiktorni in vsebinsko napačni. Kontradiktorno naj bi bilo, da je Splošno sodišče Komisijo izvzelo iz te obveznosti iz razlogov, navedenih v točkah 70 in 71 izpodbijane sodbe, torej ker je to obveznost izpolnila. Glede tega naj bi šlo vsaj za neobstoj obrazložitve, saj Splošno sodišče ni utemeljilo, zakaj je Komisiji omogočilo uporabo nižjega dokaznega standarda.

- 53 Družba Ziegler glede napačne vsebinske presoje trdi, da opisa zadevnega sektorja ni mogoče zamenjati s pravnim pojmom trga, ki se uporablja v konkurenčnem pravu. Poleg tega naj bi bilo na podlagi uporabe meril nadomestljivosti na strani ponudbe in povpraševanja vsekakor treba ugotoviti, da je obstajal en sam enotni trg, ki je združeval mednarodne selitvene storitve in ki je geografske bistveno presegal belgijsko ozemlje. Splošno sodišče naj zato ne bi moglo zakonito ugotoviti, da je Komisija pravilno opredelila belgijski trg mednarodnih selitvenih storitev iz Belgije ali v Belgijo.
- 54 Komisija poleg predloga za nadomestitev obrazložitve najprej poudarja, da družba Ziegler v okviru upravnega postopka ni izpodbijala, da je bil v obravnavanem primeru izpolnjen pogoj znatnega vpliva na trgovino med državami članicami.
- 55 Komisija dalje meni, da je treba razlikovati med opredelitvijo trga, ki je morebiti upošteven za ugotovitev, ali je prag 5-odstotnega tržnega deleža prekoračen, in čisto opredelitvijo upoštevne trga, ki jo je treba uporabiti za presojo moči posameznega udeleženca na trgu. Zgolj v tem drugem primeru naj bi bilo treba navesti analizo, ki je natančnejša od preprostega opisa zadevnega sektorja. Iz sodne prakse naj bi izhajalo tudi, da je pri očitnih kartelih opredelitev trga odvečna. Za kartele naj bi zato v skladu s točko 55 Smernic o vplivu na trgovino zadoščalo opredeliti sektor, s katerim je mogoče dokazati tržni delež udeležencev kartela.
- 56 Komisija nazadnje priznava, da je razlaga Splošnega sodišča nekoliko kontradiktorna. Vendar naj bi to preprosto potrjevalo, da je Splošno sodišče napačno ugotovilo, da Komisija ni spoštovala obveznosti opredelitve upoštevne trga. Komisija v zvezi s tem napotuje na svoj predlog za nadomestitev obrazložitve.

ii) Presoja Sodišča

- 57 Glede tega, da naj bi Komisija s tem, da je poudarila, da družba Ziegler med upravnim postopkom ni izpodbijala, da je bil izpolnjen pogoj znatnega vpliva na trgovino med državami članicami, hotela izpodbiti dopustnost tega pritožbenega razloga, je treba poudariti, da med drugim v zvezi z uporabo člena 81 ES nobena določba prava Unije naslovniku obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah ne nalaga, da izpodbija v njem navedena dejstva ali pravne elemente med upravnim postopkom, ker naj tega ne bi bilo mogoče storiti pozneje v fazi sodnega postopka. Če ne obstaja zakonska podlaga, izrecno predvidena za to, je namreč taka omejitev v nasprotju s temeljnimi načeli zakonitosti in spoštovanja pravice do obrambe (sodba z dne 1. julija 2010 v zadevi Knauf Gips proti Komisiji, C-407/08 P, ZOdl., str. I-6375, točki 89 in 91).
- 58 Zato ni mogoče šteti, da družba Ziegler ni imela možnosti izpodbijati pred Splošnim sodiščem in zdaj pred Sodiščem, da je bil pogoj uporabe člena 81 ES, ki se nanaša na znaten vpliv na trgovino med državami članicam, izpolnjen.
- 59 Družba Ziegler Splošnemu sodišču primarno očita napačno uporabo prava s tem, da je Komisiji oprostilo obveznost opredeliti zadevni trg, ki si jo je Komisija sama naložila v točki 55 Smernic o vplivu na trgovino, Komisija pa v nasprotju s tem trdi, da je Splošno sodišče tem smernicam napačno dalo zavezujoč učinek. V zvezi s tem je treba na prvem mestu opozoriti, da v skladu s sodno prakso Sodišča Komisija lahko z akti, kot so Smernice, določi usmeritve za izvajanje svoje diskrecijske pravice, če ti akti vsebujejo okvirna pravila v zvezi z usmeritvami, ki jim mora slediti ta institucija, in če ne odstopajo od pravil iz PEU (glej v tem smislu sodbi z dne 24. marca 1993 v zadevi CIRFS in drugi proti Komisiji, C-313/90, Recueil, str. I-1125, točki 34 in 36, ter z dne 5. oktobra 2000 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-288/96, ZOdl., str. I-8237, točka 62).
- 60 Čeprav ukrepov, ki učinkujejo navzven, kot so smernice za gospodarske subjekte, ni mogoče šteti za pravna pravila, ki jih mora uprava vsekakor upoštevati, pa so ti ukrepi pravila ravnanja, ki kažejo na prakso, ki ji je treba slediti in od katere uprava v konkretnem primeru ne more odstopiti brez navedbe

razlogov, ki so združljivi z načelom enakega obravnavanja. Zadevna institucija se namreč s sprejetjem takih pravil ravnanja in s tem, da z njihovo objavo razglasi, da jih bo uporabljala v primerih, na katere se nanašajo, sama omejuje pri izvrševanju svoje diskrecijske pravice in od teh pravil ne more odstopiti, ne da bi bila, glede na okoliščine primera, sankcionirana na podlagi kršitve splošnih pravnih načel, kot so načela enakega obravnavanja ali varstva zaupanja v pravo. Zato ni mogoče izključiti, da so taka pravila ravnanja pod nekaterimi pogoji in glede na njihovo vsebino lahko splošno veljavna in lahko imajo pravne učinke (glej v tem smislu sodbo z dne 28. junija 2005 v združenih zadevah Dansk Rørindustri in drugi proti Komisiji, C-189/02 P, C-202/02 P, od C-205/02 P do C-208/02 P in C-213/02 P, ZOdl., str. I-5425, točke od 209 do 211).

- 61 Tako je v primeru Smernic o vplivu na trgovino. Iz točke 3 teh smernic je namreč razvidno, da je njihov namen ne le pomagati sodiščem in organom držav članic pri uporabi pojma prizadeti trgovino iz členov 81 ES in 82 ES, ampak tudi „[...]oblikovati metodologijo za uporabo koncepta vpliva na trgovino [prizadetja trgovine] in zagotoviti navodila za [to] uporabo v primerih, ki se pogosto pojavljajo.“ Besedilo točk 50, 52 in 53 teh smernic poleg tega jasno določa tudi, da Komisija pričakuje njihovo uporabo zlasti pri ugotavljanju, ali sporazum znatno vpliva na trgovino med državami članicami.
- 62 Kot je med drugim razvidno iz točke 49 izpodbijane sodbe ni sporno, da se je Komisija v obravnavanem primeru odločila uporabiti navedene smernice, da bi ugotovila, ali je pogoj uporabe člena 81 ES, torej znaten vpliv na trgovino med državami članicami, izpolnjen. Splošno sodišče je v teh okoliščinah, na da bi napačno uporabilo pravo, v točkah od 66 do 68 izpodbijane sodbe v bistvu presodilo, da je morala Komisija v obravnavanem primeru navedene smernice spoštovati.
- 63 Poleg tega, čeprav opredelitev zadevnega trga za ugotovitev znatne prizadetosti trgovine med državami članicami v smislu člena 81 ES v nekaterih okoliščinah ni potrebna, torej kadar je mogoče, čeprav take opredelitve ni, ugotoviti, da zadevni kartel lahko škodi trgovini med državami članicami in da je njegov cilj ali učinek preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na skupnem trgu (glej v tem smislu sklep z dne 16. februarja 2006 v zadevi *Adriatica di Navigazione* proti Komisiji, C-111/04 P, točka 31), pa ugotavljanja prekoračitve praga tržnega deleža po sami naravi stvari ni mogoče izvesti brez vsakršne opredelitve tega trga. Točka 55 Smernic o vplivu na trgovino v zvezi s tem smiselno določa, da je treba „[z]a uporabo praga tržnega deleža določiti upoštevni trg“ in v opombi napotuje na Obvestilo o opredelitvi trga.
- 64 Splošno sodišče je tudi v teh okoliščinah, ne da bi napačno uporabilo pravo, v točkah od 66 do 68 izpodbijane sodbe v bistvu presodilo, da je morala Komisija v okviru svojih smernic opredeliti zadevni trg. Prvi predlog Komisije za nadomestitev obrazložitve, ki ga je vložila Komisija, je torej treba zavrniti.
- 65 Vendar razlaga, ki jo primarno navaja družba Ziegler, ni pravilna.
- 66 Splošno sodišče je sicer res v točki 68 izpodbijane odločbe navedlo, da „ni sporno, da Komisija ni spoštovala obveznosti [opredeliti zadevni trg] iz točke 55 [S]mernic [o vplivu na trg]“, in v točki 72 navedene sodbe ugotovilo, da „se je Komisija izjemoma lahko oprla na drugi alternativni pogoj iz točke 53 [navedenih] smernic, ne da bi izrecno opredelila trg v smislu [navedene točke 55].“
- 67 Vendar je iz skupne obravnave točk od 65 do 73 izpodbijane sodbe razvidno, da Splošno sodišče Komisije nikakor ni oprostilo obveznosti pri uporabi zadevnega praga 5-odstotnega tržnega deleža v Skupnosti opredeli zadevni trg. V nasprotju s tem je v točki 70 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je Komisija v obravnavanem primeru pravilno opredelila zadevne storitve, ker je podala „dovolj podroben opis zadevnega sektorja, skupaj s ponudbo, povpraševanjem in geografskim obsegom“, kar je „Splošnemu sodišču omogočilo, da preveri glavne trditve Komisije in to, ali zaradi tega skupni tržni delež očitno precej presega prag 5 %“.

- 68 Splošno sodišče je v zvezi s tem v točki 65 izpodbijane sodbe navedlo tudi, da je „Komisija [...] pravilno menila, da je bil cilj kartela omejitev konkurence v sektorju mednarodnih selitev v Belgijo ali iz nje. Za zadevne selitve je bilo namreč značilno, da je bila Belgija njihov izhodiščni ali namembni kraj in da je dejavnost kartela potekala v Belgiji. Poleg tega je Komisija pri oceni velikosti trga upoštevala promet tujih družb na tem trgu. Zato je Komisija utemeljeno ugotovila, da so bile zadevne storitve mednarodne selitvene storitve v Belgiji.“ V točki 71 te sodbe je ugotovila tudi, da je belgijski trg mednarodnih selitvenih storitev „Komisija pravilno identificirala kot upoštevni trg“.
- 69 Splošno sodišče je s tem preprosto ugotovilo, kot je poudarila generalna pravobranilka v točki 46 sklepnih predlogov, da je na podlagi take opredelitve trga v smislu točke 55 Smernic o vplivu na trgovino mogoče ugotoviti, ali je bil navedeni 5-odstotni prag presežen.
- 70 Ugotoviti je torej treba, da primarni argument, s katerim želi družba Ziegler izpodbiti utemeljenost oprostitve obveznosti opredelitve zadevnega trga, ki naj bi bila sprejeta za Komisijo, temelji na selektivni in torej napačni razlagi izpodbijane sodbe, zaradi česar ga je treba zavrnilo, kot je treba zavrnilo tudi podredni argument, da je Splošno sodišče navedlo kontradiktorne razloge za utemeljitev navedene oprostitve in da v zvezi s tem ni izpolnilo obveznosti obrazložitve, saj tudi ta argument temelji na selektivni razlagi.
- 71 Na drugem mestu je treba glede trditve družbe Ziegler, da je Splošno sodišče s takim ravnanjem napačno presodilo vsaj pravne zahteve, ki bi jih morala opredelitev zadevnega trga v obravnavanem primeru izpolniti, ugotoviti, da je cilj opredelitve zadevnega trga v okviru uporabe člena 81(1) ES zgolj na tej podlagi ugotoviti, ali zadevni sporazum lahko škodi trgovini med državami članicami in ali je njegov cilj ali učinek preprečevanje, omejevanje ali izkrivljanje konkurence na skupnem trgu (zgoraj navedeni sklep *Adriatica di Navigazione* proti Komisiji, točka 31), ter da je treba omejevalni sporazum za ugotovitev, ali škodi trgovini med državami članicami, proučiti v njegovem gospodarskem in pravnem kontekstu (sodbi z dne 23. novembra 2006 v zadevi *Asnef-Equifax* in *Administración del Estado*, C-238/05, ZOdl., str. I-11125, točka 35 in navedena sodna praksa, ter z dne 24. septembra 2009 v združenih zadevah *Erste Group Bank* in drugi proti Komisiji, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P in C-137/07 P, ZOdl., str. I-8681, točka 37).
- 72 Glede presoje pogojev za znaten vpliv na trgovino med državami članicami se zahteve, ki jih mora izpolnjevati opredelitev zadevnega trga, razlikujejo glede na okoliščine posameznega primera.
- 73 Splošno sodišče je v teh okoliščinah in v nasprotju s tem, kar trdi družba Ziegler, ne da bi napačno uporabilo pravo v zvezi s pravnimi zahtevami glede opredelitve trga, ki so morale biti v obravnavanem primeru izpolnjene, v točki 70 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je „dovolj podroben opis zadevnega sektorja, skupaj s ponudbo, povpraševanjem in geografskim obsegom“ zadoščal za opredelitev trga, ki je omogočala ugotoviti, ali je bil v obravnavanem primeru prag 5-odstotnega tržnega deleža iz točke 53 navedenih smernic presežen.
- 74 Na tretjem mestu je treba glede očitka družbe Ziegler, da je Splošno sodišče napačno priznalo opredelitev zadevnega trga, ki jo je Komisija navedla v sporni odločbi, spomniti, da iz člena 256 PDEU in člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije izhaja, da je Splošno sodišče edino pristojno za ugotavljanje dejstev, razen če bi vsebinska nepravilnost njegovih ugotovitev izhajala iz listin v spisu, ki so mu bile predložene, in za presojo teh dejstev. Kadar je Splošno sodišče ugotovilo ali presodilo dejstva, je Sodišče pristojno, da na podlagi člena 256 PDEU opravi nadzor nad pravno opredelitvijo teh dejstev in pravnimi posledicami, ki jih je iz tega izpeljalo Splošno sodišče (glej zlasti sodbi z dne 17. decembra 1998 v zadevi *Baustahlgeewebe* proti Komisiji, C-185/95 P, ZOdl., str. I-8417, točka 23, in z dne 20. januarja 2011 v zadevi *General Química* in drugi proti Komisiji, C-90/09 P, ZOdl., str. I-1, točka 71 in navedena sodna praksa).

75 Sodišče torej ni pristojno za ugotavljanje dejstev in načeloma niti za presojo dokazov, ki jih je Splošno sodišče sprejelo za utemeljitev teh dejstev. Če so bili namreč ti dokazi pravilno pridobljeni in če so bila spoštovana splošna načela prava in pravila postopka glede dokaznega bremena in izvedbe dokazov, je samo Splošno sodišče pristojno za presojo vrednosti, ki jo je treba pripisati predloženim dokazom. Ta presoja torej, razen če gre za izkrivljanje teh dokazov, ni pravno vprašanje, ki je predmet nadzora Sodišča (zgoraj navedeni sodbi Baustahlgewebe proti Komisiji, točka 24 in navedena sodna praksa, ter General Química in drugi proti Komisiji, točka 72 in navedena sodna praksa).

76 Družba Ziegler s predlogom, navedenim v točki 74 te sodbe, dejansko želi novo presojo dejstev, ne da bi Splošnemu sodišču očitala, da je ta dejstva kakor koli izkrivilo. Ta predlog je zato nedopusten.

77 Glede na zgoraj navedeno je treba prvi del prvega pritožbenega razloga delno zavrniti kot neutemeljen in delno zavreči kot nedopusten.

b) Drugi del prvega pritožbenega razloga, ki se nanaša na neprekoračitev praga 5-odstotnega tržnega deleža

i) Trditve strank

78 Družba Ziegler trdi, da Splošno sodišče, čeprav je štelo, da je trg mednarodnih selitev v Belgiji upoštevni trg, ni izpolnilo obveznosti obrazložitve s tem, da je v točki 71 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je bil v obravnavanem primeru prag 5-odstotnega tržnega deleža, naveden v točki 53 smernic o vplivu na trgovino, vsekakor prekoračen in da bi morala biti velikost trga najmanj 435 milijonov EUR, da ta prag ne bi bil prekoračen, kar pa naj ne bi bila njegova dejanska velikost, saj Splošno sodišče meni, da bi bil tak trg veliko obsežnejši od tistega, ki ga je opredelila Komisija.

79 Ta zadnja navedba naj ne bi bila obrazložena in naj bi temeljila na ugotovitvi Splošnega sodišča, ki naj ne bi bila predmet kontradiktornega postopka med strankami, s čimer naj bi bila kršena splošno načelo spoštovanja pravice do obrambe, načelo dispozitivnosti in pravila o dokaznem bremenu. Čeprav ta navedba temelji na oceni velikosti zadevnega trga, ki je bil določen v sporni odločbi, pa naj tega vira ne bi bilo mogoče upoštevati, ker je Splošno sodišče v točki 59 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je bila ocena trga na 83 milijonov EUR napačna in da trg ni bil opredeljen. Obrazložitev splošnega sodišča naj bi bila torej kontradiktorna. Družba Ziegler dodaja, da meni, da je bil v letu 2002 obseg trga mednarodnih selitev v Belgiji 880 milijonov EUR.

80 Komisija poleg predloga za nadomestitev obrazložitve najprej navaja, da je bil izračun hipotetičnega obsega trga, v katerem bi tržni delež udeležencev kartela lahko padel pod 5-odstotni prag, predmet razprave na glavni obravnavi in da je elemente izračuna predložila v odgovoru z dne 22. marca 2010 na pisna vprašanja splošnega sodišča. Komisija nato navaja, da je bila ocena velikosti zadevnega trga na znesek 880 milijonov EUR prvič navedena pred Sodiščem in da je ustrezna. Trdi tudi, da družba Ziegler očita preveliko oceno trga v okviru preizkusa praga 40 milijonov EUR in premajhno oceno trga v okviru preizkusa doseganja praga 5-odstotnega tržnega deleža trga. Nazadnje navaja, da je 5-odstotni prag očitno sprejet. Družba Ziegler naj namreč ne bi izpodbijala matematičnega izračuna, ki ga je Splošno sodišče med drugim navedlo v točki 70 izpodbijane sodbe. V tej točki navedena pojasnila naj bi tudi povsem zadoščala za razumevanje njegove razlage. Obveznost razlage naj bi bila torej prav tako izpolnjena.

ii) Presoja Sodišča

- 81 V skladu z ustaljeno sodno prakso mora obrazložitev sodbe jasno in nedvoumno izražati razlogovanje Splošnega sodišča, tako da se zainteresirane stranke lahko seznanijo z utemeljitvijo sprejete odločbe in da Sodišče opravi sodni nadzor (glej zlasti sodbo z dne 14. maja 1998 v zadevi Svet proti de Nil in Impens, C-259/96 P, Recueil, str. I-2915, točki 32 in 33, ter zgoraj navedeno sodbo General Química in drugi proti Komisiji, točka 59).
- 82 Vendar obveznost obrazložitve Splošnemu sodišču ne nalaga, da zagotovi razlago, ki bi izčrpno in posamično sledila ugotovitvam, ki jih navajajo stranke v sporu. Obrazložitev je torej lahko implicitna, če zadevnim osebam omogoča, da se seznanijo z razlogi, iz katerih Splošno sodišče ni sprejelo njihovih argumentov, Sodišču pa, da razpolaga z zadostnimi elementi za izvajanje nadzora (glej zlasti sodbo z dne 7. januarja 2004 v združenih zadevah Aalborg Portland in drugi proti Komisiji, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P in C-219/00 P, Recueil, str. I-123, točka 372).
- 83 Splošno sodišče je v točki 71 izpodbijane sodbe, ki se edina nanaša na ta tožbeni razlog, ugotovilo, da:
- „[...] prvič, [...] je Komisija utemeljeno ugotovila, da so bile zadevne storitve mednarodnih selitev v Belgiji [...]. Drugič, Komisija je na tej podlagi ocenila velikost trga na 83 milijonov EUR in skupni tržni delež udeležencev kartela na približno 50 %. Za upoštevanje popravkov, ki izhajajo iz odločbe C(2009) 5810 [final, z dne 24. julija 2009] [...], in za izključitev prodaje podizvajalcev [...] je treba te številke prilagoditi, kar po mnenju Komisije privede do skupnega prometa več kot 20 milijonov EUR in skupnega tržnega deleža skoraj 30 %. Ta tržni delež pa še zmeraj močno presega 5-odstotni prag. Tretjič, [družba Ziegler] je na obravnavi v odgovoru na vprašanja Splošnega sodišča sama ugotovila, da bi morala biti velikost trga najmanj 435 milijonov EUR, da 5-odstotni prag ne bi bil prekoračen. Edina možnost, da bi se dosegla taka velikost zadevnega trga, bi bila, da bi se izhajalo iz veliko večjega trga, kot je belgijski trg mednarodnih selitvenih storitev, ki ga je Komisija vendarle pravilno identificirala kot upoštevni trg.“
- 84 Prvič je zato treba ugotoviti, da je iz te točke 71 izrecno razvidno, da so bile številke, ki jih je navedlo Splošno sodišče, in ugotovitev, ki jo je na njihovi podlagi sklenilo Splošno sodišče, predmet kontradiktornega postopka med strankama. Trditve, ki se nanašajo na kršitev načela kontradiktornosti in posledično na kršitve splošnega načela spoštovanja pravice do obrambe, načela dispozitivnosti in pravil o dokaznem bremenu, je zato treba zavrnilo.
- 85 Drugič, iz spisa o postopku pred Splošnim sodiščem je razvidno, da ugotovitve, ki jih je Splošno sodišče navedlo v navedeni točki 71, ne temeljijo na oceni velikosti trga, ki je navedena v sporni odločbi in ki je v skladu s točko 59 izpodbijane sodbe napačna, ampak na prilagojenih številkah, ki jih je Komisija posredovala v odgovoru z dne 22. marca 2010 na vprašanja Splošnega sodišča. Kot izhaja iz spisa o postopku pred Splošnim sodiščem, je Komisija v navedenem odgovoru namreč navedla, „da je mogoče skupno velikost trga mednarodnih selitev v Belgiji ali iz Belgije ob izključitvi selitev, ki so bile izvedene v okviru podizvajanja, oceniti na največ 67,5 milijona EUR“ in da so tudi na takem zoženem trgu udeleženci kartela „imeli vedno vsaj 30-odstotni skupni tržni delež“. Iz navedenega je mogoče sklepati, da zatrjevana kontradiktornost razlogov ni dokazana.
- 86 V zvezi s tem je treba poudariti tudi, kot je generalna pravobranilka navedla v točki 73 sklepnih predlogov, da zgolj na podlagi tega, da je bilo nekatere številke, navedene v izpodbijani sodbi, mogoče šteti za napačne, ni mogoče ugotoviti, da so bile napačne vse številke, ki jih je posredovala Komisija. Presoja pravilnosti števil, ki jih je Komisija v obravnavanem primeru predložila v odgovoru na vprašanja Splošnega sodišča, pomeni presojo dejstev, ki razen ob izkrivljanju, ki v obravnavanem primeru ni zatrjevano, ne spada v nadzor Sodišča v okviru pritožbe v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 74 in 74 te sodbe.

87 Tretjič, v nasprotju s tem, kar trdi družba Ziegler, razlaga, ki jo je Splošno sodišče navedlo v točki 71 izpodbijane sodbe, da bi ugotovilo, da je bil prag 5-odstotnega tržnega deleža prekoračen, ustreza zahtevam, navedenim v točkah 81 in 82 te sodbe. Samo po sebi je umevno, da se lahko skupni tržni delež udeležencev kartela sorazmerno zmanjša le, če se trg, na katerega se nanaša, poveča. Glede na to, da je Splošno sodišče presodilo, da je Komisija belgijski trg mednarodnih selitvenih storitev pravilno opredelila, in da njegove velikosti, ki jo je ugotovilo Splošno sodišče, ni mogoče učinkovito izpodbijati s pritožbo, saj izkrivljanje nikakor ni zatrjevano, ni bila za potrditev te ugotovitve potrebna nobena posebna obrazložitev razen te, ki izhaja iz ugotovitve, da navedeni prag ne bi bil prekoračen le, če bi bil upoštevan trg, precej širši od belgijskega trga mednarodnih selitvenih storitev, ki ga je Komisija pravilno opredelila.

88 V zvezi s tem je treba poudariti tudi, da je družba Ziegler tudi s trditvijo, da je mogoče velikost trga mednarodnih selitev v Belgiji v letu 2002 zvišati na 880 milijonov EUR, ponovno izpodbijala presojo dejstev, ki jo je opravilo Splošno sodišče, ne da bi zatrjevala kakršno koli izkrivljanje dokazov. Vendar je tako izpodbijanje v fazi pritožbe, kot izhaja iz sodne prakse, ki je bila že navedena v točkah 74 in 75 te sodbe, nedopustno.

89 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba drugi del prvega pritožbenega razloga delno zavrniti kot neutemeljen in delno zavreči kot nedopusten, ne da bi bilo treba odločati o drugem predlogu za nadomestitev obrazložitve, ki ga je vložila Komisija.

c) Tretji del prvega pritožbenega razloga, v skladu s katerim naj prekoračenje praga 5-odstotnega tržnega deleža ne bi zadoščalo za dokaz tveganja znatnega vpliva na trgovino med državami članicami

i) Trditve strank

90 Družba Ziegler podredno trdi, da je Splošno sodišče v točki 73 izpodbijane sodbe vsekakor napačno uporabilo pravo s tem, da je ugotovilo, da je lahko zadevna kršitev znatno prizadela trgovino med državami članicami zgolj zato, ker so imeli udeleženci kartela na zadevnem trgu več kot 5-odstotni tržni delež. Družba Ziegler med drugim napotuje na točko 45 Smernic o vplivu na trgovino in trdi, da je temeljni pogoj za uporabo zadevne domneve, da obstajajo sporazumi, ki po naravi lahko škodijo trgovini med državami članicami. Vendar naj se Splošno sodišče glede tega pogoja, ki naj v obravnavanem primeru ne bi bil izpolnjen, ne bi opredelilo. Pozitivna domneva, navedena v točki 53 navedenih smernic, naj v skladu z besedilom te točke vsekakor ne bi bila samodejno splošno uporabljiva. Komisija bi zato morala obravnavati okoliščine obravnavanega primera in uporabo te domneve utemeljiti.

91 Komisija trdi, da poleg očitnega prekoračenja praga 5-odstotnega tržnega deleža v obravnavanem primeru tudi drugi dokazi potrjujejo, da je bil znaten vpliv na trgovino med državami članicami dokazan. Trdi, da družba Ziegler ni upoštevala niti da so bile zadevne storitve čezmejne niti da je kartel deloval na celotnem belgijskem ozemlju.

ii) Presoja Sodišča

92 V skladu s sodno prakso Sodišča lahko sklep, sporazum ali konkretno ravnanje prizadene trgovino med državami članicami le, če se na podlagi vseh objektivnih pravnih dejavnikov ali dejstev z zadostno verjetnostjo predvidi, da bi neposredno ali posredno, dejansko ali potencialno vplivali na blagovno menjavo med državami članicami, in to tako, da bi lahko ovirali uresničitev enotnega trga med državami članicami. Poleg tega ta vpliv ne sme biti zanemarljiv (zgoraj navedeni sodbi Asnef-Equifax in Administración del Estado, točka 34 in navedena sodna praksa, ter Erste Group Bank in drugi proti Komisiji, točka 36).

- 93 Za vpliv na trgovino znotraj Skupnosti gre po navadi takrat, ko je izpolnjenih več predpostavk, ki ne bi bile nujno odločilne, če bi se upoštevale posamezno. Za ugotovitev, ali omejevalni sporazum bistveno škodi trgovini med državami članicami, ga je treba proučiti v njegovem gospodarskem in pravnem kontekstu (zgoraj navedeni sodbi *Asnef-Equifax* in *Administración del Estado*, točka 35 in navedena sodna praksa, ter *Erste Group Bank* in drugi proti Komisiji, točka 37).
- 94 Sodišče je že razsodilo, da omejevalni sporazum, ki se nanaša na celotno ozemlje države članice, namreč po svoji naravi deluje kot utrditev razdelitve trga na nacionalni ravni, tako da ovira gospodarsko prepletenost, ki ji sledi pogodba PEU, in zato lahko škodi trgu med državami članicami v smislu člena 81(1) ES (glej v tem smislu sodbo z dne 19. februarja 2002 v zadevi *Arduino*, C-35/99, ZOdl., str. I-1529, točka 33, ter zgoraj navedeni sodbi *Asnef-Equifax* in *Administración del Estado*, točka 37 in navedena sodna praksa, in *Erste Group Bank* in drugi proti Komisiji, točka 38) ter da je čezmejni element zadevnih storitev upošteven pri presoji, ali je prizadeta trgovina med državami članicami v smislu navedene določbe (glej po analogiji sodbo z dne 1. oktobra 1987 v zadevi *Vereniging van Vlaamse Reisbureaus*, 311/85, Recueil, str. 3801, točki 18 in 21).
- 95 Pri obravnavi vprašanja znatnega vpliva na trgovino med državami članicami je treba torej upoštevati vse elemente obravnavanega primera. Zato ni mogoče izključiti, da je mogoče v posameznem primeru že z enim od teh elementov, kot je očitno prekoračenje praga, ki ga je Komisija določila v točki 53 Smernic o vplivu na trgovino, zadostno dokazati, da je trgovina med državami članicami znatno prizadeta v smislu člena 81(1) ES (glej po analogiji sodbi z dne 1. februarja 1978 v zadevi *Miller International Schallplatten* proti Komisiji, 19/77, Recueil, str. 131, točka 9, in z dne 7. junija 1983 v združenih zadevah *Musique Diffusion française* in drugi proti Komisiji, od 100/80 do 103/80, Recueil, str. 1825, točke 82, 83 in 86).
- 96 Poleg tega je treba poudariti, da v skladu s točko 53 Smernic o vplivu na trgovino „[v] primeru sporazumov, ki lahko že po svoji naravi vplivajo na trgovino med državami članicami, se lahko pogosto domneva, da so takšni učinki znatni, če tržni delež strank presega prag 5 %.“
- 97 Splošno sodišče je v obravnavanem primeru v točki 73 izpodbijane sodbe sicer res navedlo, da „v okviru pozitivne domneve iz točke 53 smernic [o vplivu na trgovino] zadošča, da je izpolnjen eden od dveh alternativnih pogojev, da se dokaže znatnost vpliva na trgovino med državami članicami“.
- 98 Vendar je Splošno sodišče v točki 53 te sodbe poudarilo tudi, da „se pozitivna domneva, določena v točki 53 teh smernic [o vplivu na trgovino], uporabi le za sporazume ali prakse, ki lahko že po svoji naravi vplivajo na trgovino med državami članicami.“ V točkah 52, 65 in 71 te sodbe je navedlo tudi, da čezmejni element storitev, ki so bile predmet zadevnega kartela, ni bil izpodbijan in da je Komisija pravilno ugotovila, da geografski trg kartela zajema Belgijo, torej celotno ozemlje države članice.
- 99 Iz branja celotne izpodbijane sodbe je tako razvidno, da se Splošno sodišče, ob ugotovitvi, da je bil v obravnavanem primeru pogoj znatnega vpliva na trgovino med državami članicami izpolnjen, ni oprlo zgolj na prekoračitev sicer zelo pomembnega praga 5-odstotnega tržnega deleža, ampak je upoštevalo tudi geografski obseg kartela in čezmejni element zadevnih storitev. Tako je v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah od 92 do 95 te sodbe, upoštevalo vse elemente obravnavanega primera.
- 100 Poleg tega, čeprav se Splošno sodišče ni izrecno opredelilo glede temeljnega pogoja za uporabo točke 53 navedenih smernic, ki se nanaša na naravo zadevnega sporazuma, iz elementov, navedenih v točki 98 te sodbe, izhaja, da je menilo, da je bil v obravnavanem primeru ta pogoj glede na značilnosti zadevnega kartela očitno izpolnjen. Zatrjevana kršitev navedene točke torej ni utemeljena. Glede na sodno prakso, navedeno v točkah 81 in 82 te sodbe, tudi ni mogoče ugotoviti, da Splošno sodišče ni izpolnilo obveznosti obrazložitve, ko je v obravnavanem primeru uporabilo navedeno domnevo.

101 V teh okoliščinah je treba tretji del prvega pritožbenega razloga družbe Ziegler in s tem celotni prvi pritožbeni razlog zavrnuti, ne da bi bilo treba odločiti o utemeljenosti drugega predloga za nadomestitev obrazložitve, ki ga je vložila Komisija.

B – Drugi pritožbeni razlog: kršitev člena 296 PDEU, člena 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in člena 6 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter splošnega načela enakega obravnavanja pri presoji obrazložitve zneska globe

1. Trditve strank

102 Družba Ziegler v bistvu trdi, da je Splošno sodišče kršilo pravo Unije s tem, da je v točkah od 88 do 94 izpodbijane sodbe presodilo, da Komisija ni kršila obveznosti obrazložitve, ker se je pri določitvi deleža vrednosti prodaje, ki se uporabi pri določitvi osnovnega zneska globe in dodatnega zneska z odvrčalnim namenom, oprla zgolj na to, da je bila kršitev „zelo resna“.

103 Družba Ziegler primarno trdi, da je tako izvzetje od obveznosti obrazložitve v nasprotju s členom 296 PDEU. V točkah 20 in 22 Smernic o načinu določanja glob naj bi bilo določeno, da mora Komisija pri določitvi deležev vrednosti prodaje upoštevati več dejavnikov, čeprav meni, da gre za zelo resno omejevanje konkurence. Obrazložitev, ki jo je Splošno sodišče navedlo v točki 93 izpodbijane sodbe, naj torej ne bi bila zadostna in naj bi točko 23 navedenih smernic razlagala napačno.

104 Izpodbijana sodba naj bi kršila tudi temeljno pravico do poštenega sojenja, ki je določena v členu 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina) in členu 6 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu (v nadaljevanju: EKČP), v delu, v katerem ta pravica zajema obveznost „ustrezne in zadostne obrazložitve“. Ta obveznost naj bi bila naložena Komisiji, kadar vodi postopek v zvezi s kršitvami konkurenčnega prava in te kršitve presoja, saj naj glede na sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice ne bi bilo sporno, da je Komisija sodišče v smislu člena 6 EKČP. Iz te sodne prakse naj bi izhajalo, da je v nasprotju s pravico do poštenega sojenja, da Splošno sodišče prizna izvzetje od obveznosti obrazložitve glede sankcij, ki se uporabijo za najtežje kršitve konkurenčnega prava.

105 Družba Ziegler dodaja, da čeprav se Komisija ne bi štela za sodišče, za katero velja obveznost obrazložitve, Splošno sodišče s tem, da je Komisijo izvzelo od obveznosti obrazložitve v zvezi z ugotovitvijo, da je delež vrednosti prodaje blizu spodnje meje razpona, določenega za to vrsto omejitev, ni opravilo popolnega sodnega nadzora, s čimer naj bi kršilo pravico do poštenega sojenja. V sodni praksi med drugim Evropskega sodišča za človekove pravice naj bi bilo namreč navedeno, da preprosto preverjanje, ali upravni organ ni prekorajčil diskrecijske pravice, ni popolni sodni nadzor v smislu člena 6 EKČP. Preprosta možnost izvajati popolni sodni nadzor naj ne bi zadoščala za uresničitev jamstva poštenega sojenja: ta nadzor naj bi bilo treba dejansko izvesti v obravnavanem primeru.

106 Družba Ziegler podredno trdi, da taka izjema od obveznosti obrazložitve tudi ob predpostavki, da je načeloma dopustna, zaradi obsega, ki ji ga daje Splošno sodišče, ni združljiva z zgoraj navedenimi temeljnimi določbami in splošnim načelom enakega obravnavanja ter ni zadostno obrazložena. To, da se v skladu s točko 93 izpodbijane sodbe ta izjema uporabi zgolj, kadar se uporabi „stopnja, ki je zelo blizu“ spodnji meji razpona, določenega za najhujše omejitve konkurence, pri čemer ta pojem ni opredeljen, naj bi pomenilo enako obravnavo različnih primerov, s čimer naj bi bilo kršeno načelo enakega obravnavanja. Splošno sodišče naj bi s presojo, da uporabljena izjema zajema tudi dodatni znesek z odvrčalnim namenom, pri čemer ni navedlo dodatnih pojasnil, kršilo obveznost obrazložitve. Glede na to, da je v točki 25 Smernic o načinu določanja navedeno, da se dodatni znesek uporabi za najtežje kršitve, naj sama narava kršitve namreč ne bi zadoščala za ugotovitev deleža prodaje, ki ga je treba upoštevati.

- 107 Predlog nadomestitve obrazložitve, ki ga je Komisija vložila glede obsega obveznosti obrazložitve, ki naj bi bil določen s Smernicami o načinu določanja glob, ki so bile sprejete leta 2006, naj bi bil nedopusten in vsekakor neutemeljen. Sodna praksa, sprejeta pred 2006, ko so bile sprejete te smernice, naj ne bi bila upoštevna. Navedene smernice naj bi okrepile obveznost obrazložitve, ki je naložena Komisiji. Tudi priznanje kazenske funkcije glob, ki jih Komisija naložila glede konkurence, in začetek veljave Listine naj bi okrepila obveznost obrazložitve sklepov Komisije.
- 108 Komisija primarno navaja, da družba Ziegler pred Splošnim sodiščem glede obrazložitve deleža 17 % vrednosti prodaje ni navedla nobenega zahtevka, ki bi se nanašal na temeljno pravico do poštenega sojenja. Komisija Sodišču predlaga, naj nadomesti obrazložitev, navedeno v točkah od 90 do 92 izpodbijane sodbe. Natančneje, ugotovitev, navedena v točki 92, da je bila s Smernicami o načinu določanja glob, sprejetimi leta 2006, okrepljena obveznost Komisije, da globe obrazloži, naj bi bila napačna. Komisija poudarja tudi, da bi bilo neskladje med točkama 92 in 93 izpodbijane sodbe, ki ga zatrjuje družba Ziegler, odpravljeno, če bi bil njen predlog za nadomestitev obrazložitve sprejet, na podlagi česar bi se drugi pritožbeni razlog zavrnil.
- 109 Ta pritožbeni razlog naj bi bil vsekakor neutemeljen. Primarno glede obveznosti obrazložitve naj bi Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da je bila ta obveznost v izpodbijani odločbi izpolnjena. Trditev, da naj bi bila Komisija sodišče v smislu člena 6 EKČP, za katero velja posebna obveznost obrazložitve, in da naj družba Ziegler zaradi nezadostne obrazložitve izpodbijane sodbe ne bi imela pravice izpodbijati sporne odločbe pred neodvisnim sodiščem, ki izvaja popoln sodni nadzor, naj bi bila nedopustna, ker je bila prvič navedena v fazi pritožbe in bi jo bilo mogoče uveljavljati pred Splošnim sodiščem. Ta trditev naj bi bila vsekakor neutemeljena. Natančneje, sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice naj ne bi mogla razveljaviti sodne prakse, sprejete v okviru Evropske unije, v skladu s katero Komisije ni mogoče šteti za sodišče v skladu s členom 6 EKČP.
- 110 Podredno, glede presoje obrazložitve zneska globe Komisija v zvezi z deležem vrednosti prodaje, ki se uporabi pri določitvi osnovnega zneska te globe, napotuje na spodaj navedene trditve, ki se nanašajo na obrazložitev, navedeno v izpodbijani odločbi. Komisija glede deleža vrednosti prodaje, ki se uporabi za določitev dodatnega zneska z odvrčalnim namenom, meni, da ni mogoče utemeljeno izpodbijati, da je delež 17 %, uporabljen v obravnavanem primeru, v spodnjem delu razpona od 15 % do 25 % ali da lahko enaka elementa teže privedeta do tega, da se enak delež uporabi dvakrat glede na to, da gre za dve oceni, ki temeljita na teži kršitve kot take.

2. Presoja Sodišča

a) Predlog nadomestitve obrazložitve, ki ga je vložila Komisija

- 111 Poudariti je treba, da čeprav bi Splošno sodišče v točkah od 90 do 92 izpodbijane sodbe napačno ugotovilo, da so Smernice o načinu določanja glob, sprejete leta 2006, ki so nadomestile smernice, sprejete leta 1998, okrepile obveznost obrazložitve, ki jo mora Komisija navesti, kadar naloži sankcije zaradi kršitve konkurenčnega prava Unije, to ne bi vplivalo na utemeljenost drugega pritožbenega razloga družbe Ziegler. Splošno sodišče je v točkah od 93 do 96 izpodbijane sodbe namreč ugotovilo, da v obravnavani zadevi taka temeljitejša obrazložitev ni bila potrebna. Splošno sodišče zato iz navedb iz točk od 90 do 92 izpodbijane sodbe ni sklenilo nobenih pravnih ali dejanskih ugotovitev v zvezi z obravnavano zadevo.
- 112 Zato je treba šteti, da Komisija predlaga preobsežno obrazložitev izpodbijane sodbe, ki torej ni potrebna, zaradi česar je treba njen predlog vsekakor zavrniti (glej v tem smislu sklep z dne 25. marca 1996 v zadevi SPO in drugi proti Komisiji, C-137/95 P, Recueil, str. I-1611, točka 47 in navedena sodna praksa, ter sodbo z dne 2. oktobra 2003 v zadevi Salzgitter proti Komisiji, C-182/99 P, Recueil, str. I-10761, točki 54 in 55).

b) Utemeljenost drugega pritožbenega razloga

i) Glavni argument

- 113 Najprej je treba poudariti, da se v obravnavanem primeru, čeprav družba Ziegler v okviru tega pritožbenega razloga med drugim navaja očitek, ki se nanaša na kršitev člena 296 PDEU, uporabi člen 253 ES, ker je bila izpodbijana odločba sprejeta, preden je Lizbonska pogodba začela veljati. Vendar to ne spremeni položaja, ker v okviru člena 253 ES za razlago aktov Unije iz obravnavanega primera ne veljajo drugačne pravne zahteve, kot so te, ki se uporabijo v okviru člena 296, drugi odstavki, PDEU. Ta očitek je torej treba razumeti tako, da se med drugim nanaša na kršitev člena 253 ES.
- 114 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je obveznost obrazložitve iz člena 253 ES bistvena postopkovna zahteva, ki jo je treba razlikovati od vprašanja utemeljenosti obrazložitve, ki je del vsebinske zakonitosti spornega akta (sodba z dne 29. septembra 2011 v zadevi Elf Aquitaine proti Komisiji, C-521/09 P, ZOdl., str. I-8947, točka 146 in navedena sodna praksa).
- 115 S tega vidika mora biti obrazložitev, ki se zahteva v členu 253 ES, prilagojena naravi obravnavanega akta ter mora jasno in nedvoumno izražati razlogovanje institucije, ki je akt izdala, tako da se lahko zadevne osebe seznanijo z utemeljitvijo sprejetega ukrepa in lahko pristojno sodišče izvede nadzor. Natančneje, glede posamičnih odločb je tako namen obveznosti njihove obrazložitve – poleg omogočanja sodnega nadzora – zagotavljati zadevnim osebam zadostne informacije, na podlagi katerih lahko ugotovijo, ali odločba morda vsebuje napako, ki omogoča njeno izpodbijanje (zgoraj navedena sodba Elf Aquitaine proti Komisiji, točki 147 in 148 ter navedena sodna praksa).
- 116 Zahtevo po obrazložitvi je treba presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino zadevnega akta, značilnosti navedenih razlogov in interes za sprejem pojasnil, ki ga lahko imajo naslovniki akta ali druge osebe, ki jih ta akt neposredno in posamično zadeva. V obrazložitvi ni treba podrobno navesti vseh upoštevanih dejanskih in pravnih okoliščin, ker se vprašanje, ali obrazložitev izpolnjuje zahteve iz člena 253 ES, ne nanaša le na besedilo tega člena, ampak tudi na njegov okvir in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje (zgoraj navedena sodba Elf Aquitaine proti Komisiji, točka 150 in navedena sodna praksa).
- 117 Poleg tega je v točki 21 Smernic o načinu določanja glob glede določitve deleža vrednosti prodaje, ki se uporabi pri določitvi osnovnega zneska globe, navedeno, da bo „[p]ravidoma [...] upoštevani delež vrednosti prodaje določen v višini do 30 % vrednosti prodaje“. V točki 22 teh smernic je navedeno tudi, da bo „[p]ri odločitvi, ali bi moral biti delež vrednosti prodaje, ki se upošteva v posameznem primeru, v spodnjem ali zgornjem delu tega razpona, [...] Komisija upoštevala več dejavnikov, kot so narava kršitve, skupni tržni delež vseh zadevnih podjetij, geografski obseg kršitve in dejstvo, ali je bila kršitev izvršena ali ne“. V točki 23 navedenih smernic je navedeno, da „bo upoštevani delež prodaje pri [horizontalnih sporazumih o določitvi cen, razdelitvi trga in omejitvi proizvodnje, ki so na splošno tajni], na splošno v zgornjem delu omenjenega razpona“.
- 118 V točki 25 Smernic o načinu določanja glob je glede določitve dodatnega zneska z odvrčalnimi namenom navedeno, da „bo Komisija, ne glede na trajanje udeležbe podjetja pri kršitvi, vključila v osnovni znesek še znesek med vključno 15 % in 25 % vrednosti prodaje [...] z namenom odvrčanja podjetij od udeležbe pri horizontalnih sporazumih o določitvi cen [...]. Pri odločitvi, kolikšen delež vrednosti prodaje naj se upošteva v posameznem primeru, bo Komisija upoštevala več dejavnikov, zlasti tiste iz točke 22.
- 119 Glede deleža vrednosti prodaje, ki se uporabi pri določitvi osnovnega zneska globe, je Splošno sodišče v obravnavanem primeru – po tem, ko je v točki 89 izpodbijane sodbe ugotovilo, da družba Ziegler ni izpodbijala, da je „Komisija zadostno obrazložila opredelitev kršitve za ‚zelo resno‘“, ter v točki 89

izpodbijane sodbe poudarilo vsebino zahteve obrazložitve, naložene v členu 253 ES, in točki 91 navedene sodbe bistveno vsebino točk 19, 21 in 23 Smernic o načinu določanja glob – v točki 93 izpodbijane sodbe navedlo:

„[...] je treba ugotoviti, da je Komisija v točki 543 [sporne odločbe] to stopnjo določila tako, da je komaj kaj višja od polovice tega razpona, in sicer 17 %, in svojo izbiro obrazložila le z ‚zelo resno‘ naravo kršitve. Vendar Komisija ni podrobneje razložila, kako je opredelitev kršitve za ‚zelo resno‘ pripeljala do določitve 17-odstotne stopnje, in ne bistveno večjega deleža ‚v zgornjem delu razpona‘. Ta obrazložitev lahko zadostuje le, če Komisija uporabi stopnjo, ki je zelo blizu spodnje meje razpona, predvidenega za najhujše omejitve, ki je poleg tega zelo ugodna za tožečo stranko. V tem primeru dodatna obrazložitev, ki presega obrazložitev iz smernic, ni potrebna. Če pa bi Komisija hotela uporabiti višjo stopnjo, bi morala biti obrazložitev podrobnejša.“

- 120 Glede deleža, uporabljenega za določitev dodatnega zneska z odvrtačnim namenom, je Splošno sodišče v točki 94 izpodbijane sodbe presodilo, da „[k]er se [...] točka 556 [sporne odločbe] sklicuje na točko 542 obrazložitve in ker je spodnja meja razpona enaka, navedene ugotovitve veljajo tudi za očitke glede obrazložitve določitve tega zneska.“
- 121 Prvič, iz navedenega je razvidno, da je Splošno sodišče v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 115 te sodbe, ugotovilo, da je bila obrazložitev glede deleža vrednosti prodaje, uporabljenega za določitev osnovnega zneska globe, ki jo je Komisija navedla v sporni odločbi, jasna, enotna in v skladu z metodo, navedeno v točkah 21 in 23 Smernic o načinu določanja glob. V zvezi s tem je treba spomniti, da je Komisija v teh točkah 21 in 23 navedla, da bo na splošno upoštevala delež do 30 % vrednosti prodaje, vendar bo za kršitve, kot so horizontalni sporazumi o določitvi cen in razdelitvi trga, kar je v sporni odločbi navedena opredelitev zadevnega kartela, ki je družba Ziegler ni izpodbijala, upoštevni delež na splošno „v zgornjem delu razpona“.
- 122 Drugič, ker je stopnja 17 % bistveno nižja od zgornje meje razpona, ki ga je Komisija v navedenih smernicah določila za najtežje kršitve konkurence, je Splošno sodišče pravilno ugotovilo, da je bila ta stopnja za družbo Ziegler ugodna. Splošno sodišče je v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 116 te sodbe, zato utemeljeno ugotovilo, da družba Ziegler ni imela interesa za posebno pojasnilo glede določitve tega deleža in da Komisiji sporne odločbe glede tega torej ni bilo treba posebej obrazložiti.
- 123 Tretjič, iz izpodbijane sodbe ni razvidno in tudi družba Ziegler ne trdi, da je bila sporna odločba sprejeta v posebnem okviru ali da se je nanašala na kartel s posebnimi lastnostmi, zaradi katerih bi morala Komisija poleg obrazložitve, ki jo je navedla, navesti še posebno obrazložitev glede določitve deleža vrednosti prodaje, upoštevanega pri določitvi osnovnega zneska globe, neobstoje katere bi moralo Splošno sodišče sankcionirati.
- 124 Četrto, natančneje je treba glede deleža, uporabljenega za določitev dodatnega zneska z odvrtačnim namenom, ugotoviti, da zadevni kartel spada v vrsto kršitev, navedenih v točkah 25 in 23 Smernic o načinu določanja glob, in da je tudi stopnja 17 % blizu spodnje meje razpona od 15 % do 25 % iz navedene točke 25. Splošno sodišče je v točki 94 izpodbijane sodbe torej utemeljeno napotilo na svojo analizo glede obrazložitve deleža, uporabljenega za določitev osnovnega zneska globe. Ugotovitve, navedene v točkah od 121 do 123 te sodbe, se torej uporabijo tudi za analizo, ki jo je Splošno sodišče opravilo glede obrazložitve, ki jo je Komisija v sporni odločbi navedla glede navedenih deležev.
- 125 V teh okoliščinah je treba očitke družbe Ziegler, da je Splošno sodišče kršilo člen 253 ES s tem, da ni naložilo kazenske sankcije zaradi neobstoja obrazložitve sporne odločbe glede določitve deleža vrednosti prodaje, uporabljenega za določitev osnovnega zneska globe in dodatnega zneska z odvrtačnim namenom, s čimer naj bi Komisijo oprostilo vsakršne obveznosti obrazložitve v zvezi s tem, zavrniti kot neutemeljen.

- 126 Poleg tega je treba glede domnevne kršitve temeljne pravice do poštenega sojenja, ki je določena v členu 47 Listine in členu 6 EKČP, najprej ugotoviti, da je varstvo, zagotovljeno v členu 47 Listine, ki je del prava Unije, enako varstvu, zagotovljenemu v členu 6(1) EKČP. Zato se je treba osredotočiti zgolj na to prvo določbo (glej v tem smislu sodbo z dne 8. decembra 2011 v zadevi Chalkor proti Komisiji, C-386/10 P, ZOdl., str. I-13085, točka 51).
- 127 Ker družba Ziegler v obravnavanem primeru trdi, da sta Komisija in Splošno sodišče kršila to določbo Listine, je treba poudariti, da bi v skladu z ustaljeno sodno prakso dopustitev stranki, da pred Sodiščem prvič uveljavlja razlog, ki ga ni uveljavljala pred Splošnim sodiščem, pomenila dovoliti ji, da Sodišču, katerega pristojnost glede pritožb je omejena, predloži širši spor, kot je bil predložen Splošnemu sodišču. V okviru pritožbe je torej pristojnost Sodišča omejena na presojo pravnih vprašanj, ki so bila obravnavana na prvi stopnji (sodbi z dne 2. aprila 2009 v zadevi France Télécom proti Komisiji, C-202/07 P, ZOdl., str. I-2369, točka 60 in navedena sodna praksa, ter z dne 19. julija 2012 v združenih zadevah Alliance One International in Standard Commercial Tobacco proti Komisiji ter Komisija proti Alliance One International in drugim, C-628/10 P in C-14/11 P, točka 111).
- 128 Vendar družba Ziegler v okviru postopka na prvi stopnji ni navedla nobene trditve, s katero bi želela dokazati, da ji je Komisija s tem, da je sprejela sporno odločbo, kršila temeljno pravico do poštenega sojenja. Ta očitke je zato nedopusten.
- 129 Glede dela, v katerem družba Ziegler trdi, da je Splošno sodišče samo kršilo to temeljno pravico, je treba poudariti, da družba Ziegler trdi, da ta kršitev izhaja iz tega, da je Splošno sodišče Komisijo oprostilo obveznosti obrazložitve, ki ji je naložena v zvezi z določitvijo deleža vrednosti prodaje, ki se uporabi pri določitvi osnovnega zneska globe in dodatnega zneska z odvrčalnimi namenom, s čimer je kršilo pravo Unije.
- 130 Vendar je treba ugotoviti, da ta očitke temelji na napačni predpostavki, saj Splošno sodišče, kot je razvidno iz točke 125 te sodbe, Komisije nikakor ni oprostilo obveznosti obrazložitve, ki ji je naložena. Navedeni očitke je torej treba v tem smislu zavriniti kot neutemeljen.
- 131 Primarni del tega pritožbenega razloga je zato treba v celoti zavriniti.

ii) Podredni del pritožbenega razloga

- 132 Na prvem mestu je treba spomniti, da je načelo enakega obravnavanja splošno načelo prava Unije, ki je določeno v členih 20 in 21 Listine. Navedeno načelo v skladu z ustaljeno sodno prakso zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno in da se različni položaji ne obravnavajo enako, razen če je tako obravnavanje objektivno upravičeno (sodba z dne 14. septembra 2010 v zadevi Akzo Nobel Chemicals in Akros Chemicals proti Komisiji, C-550/07 P, ZOdl., str. I-8301, točki 54 in 55 in navedena sodna praksa).
- 133 Iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja tudi, da se pri določitvi zneska globe z uporabo različnih metod izračunavanja ne sme diskriminirati med podjetji, ki so sodelovala pri sporazumu ali usklajenem ravnanju v nasprotju s členom 81(1) ES (zgoraj navedena sodba Alliance One International in Standard Commercial Tobacco proti Komisiji ter Komisija proti Alliance One International in drugim, točka 58 in navedena sodna praksa).
- 134 Vendar je Sodišče večkrat razsodilo, da predhodna praksa odločanja Komisije ni pravni okvir za globe na področju konkurence in da so odločbe, ki se nanašajo na druge zadeve, le indikatorne glede ugotavljanja obstoja diskriminacije (sodba z dne 21. septembra 2006 v zadevi JCB Service proti Komisiji, C-167/04 P, ZOdl., str. I-8935, točka 205, in zgoraj navedena sodba Erste Group Bank in drugi proti Komisiji, točka 233).

- 135 Vendar družba Ziegler v obravnavanem primeru Splošnemu sodišču ne očita, da Komisiji ni naložilo kazenske sankcije zaradi kršitve načela enakega obravnavanja, ker je zanjo pri določitvi osnovnega zneska globe in dodatnega zneska z odvrčalnimi namenom uporabila delež 17 % vrednosti prodaje, medtem ko je uporabila delež 15 % vrednosti prodaje za drugo podjetje, ki je bilo udeleženo v istem kartelu in katerega ravnanje je bilo primerljivo z njenim. Družba Ziegler v nasprotju s tem trdi, da je Splošno sodišče to načelo kršilo s tem, da je v točki 93 izpodbijane sodbe posredno ugotovilo, da je mogoče šteti za primerljive primere, v katerih je globa izračunana na podlagi deleža 17 % vrednosti prodaje, in primere, v katerih ta izračun temelji na deležu 15 % navedene vrednosti.
- 136 Vendar je treba ugotoviti, da take ugotovitve v navedeni točki 93 ni. Glede na sodno prakso, navedeno v točki 134 te sodbe, teoretična primerjava z morebitno bodočo prakso Komisije nikakor ne more biti upoštevana glede obstoja diskriminacije.
- 137 Iz tega je mogoče sklepati, da je treba očitek, ki se nanaša na kršitev načela enakega obravnavanja, zavrni.
- 138 Na drugem mestu, glede domnevne kršitve obveznosti obrazložitve Splošnega sodišča, ki naj bi mu bila naložena, ko je v točki 94 izpodbijane sodbe Komisiji dovolilo uporabo 17-odstotnega deleža vrednosti prodaje za določitev dodatnega zneska z odvrčalnimi namenom zgolj zato, ker je bila kršitev zelo resna, čeprav je v točki 25 Smernic o načinu določanja glob določeno, da zgolj narava kršitve ne zadošča za določitev upoštevnega deleža, je treba spomniti, da je bilo v točkah 124 in 125 te sodbe že ugotovljeno, da v točki 94 izpodbijane sodbe ni šlo za kršitev člena 253 ES, ki jo družba Ziegler navaja v okviru primarnega dela tega pritožbenega razloga.
- 139 V nasprotju s tem, kar trdi družba Ziegler, Splošnemu sodišču ni bilo treba dodatno obrazložiti svoje odločitve glede na točko 25 Smernic o načinu določanja glob. V navedeni točki je namreč glede določitve deleža v razponu, ki je v njej določen, res navedeno, da „[p]ri odločitvi, kolikšen delež vrednosti prodaje naj se upošteva v posameznem primeru, bo Komisija upoštevala več dejavnikov, zlasti tiste iz točke 22 [teh smernic].“ Vendar je med temi dejavniki tudi narava zadevne kršitve.
- 140 Poleg tega, kot je generalna pravobranilka navedla v točki 129 sklepnih predlogov, izhaja iz besedila navedene točke 22 v povezavi z navedeno točko 25, da je to besedilo le splošna deklaracija, iz katere ni mogoče sklepati, da se mora Komisija v vsakem konkretnem primeru opreti na vse elemente in natančno obrazložiti delež, uporabljen na podlagi vsakega od teh elementov, ter da mora Splošno sodišče zato obvezno ugotoviti, da obrazložitev Komisije ni zadostna, če Komisija odločitve ni obrazložila z navedbo vsakega elementa, ki je naveden v točki 22.
- 141 V teh okoliščinah in glede na sodno prakso, navedeno v točkah 81 in 82 te sodbe, je treba ugotoviti, da je Splošno sodišče ugotovitev, ki jo je navedlo v točki 94 izpodbijane sodbe, pravno zadostno utemeljilo.
- 142 Poleg tega na podlagi tega, da družba Ziegler meni, da je stališče Splošnega sodišča vsebinsko napačno, ni mogoče ugotoviti neobstoja obrazložitve izpodbijane sodbe. V skladu s sodno prakso, navedeno v točki 114 te sodbe, je treba obveznosti obrazložitve ločiti od vprašanja njene utemeljenosti.
- 143 Očitek, ki se nanaša na nezadostno obrazložitev izpodbijane sodbe, in torej celotni podredni del pritožbenega razloga je treba zato zavrni.
- 144 Ker noben očitek, ki ga je v podporo temu pritožbenemu razlogu predložila družba Ziegler, ni bil utemeljen, je treba drugi pritožbeni razlog v celoti zavrni.

C – Tretji pritožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve, temeljne pravice do poštenega sojenja in načela dobrega upravljanja pri zavrnitvi očitka, ki se nanaša na neobstoj objektivne nepristranskosti Komisije

1. Trditve strank

- 145 Družba Ziegler na prvem mestu trdi, da točke od 103 do 107 izpodbijane sodbe niso obrazložene, ker Splošno sodišče ni obrazložilo zavrnitve očitka, ki se nanaša na neobstoj objektivne nepristranskosti Komisije. Obrazložitev, ki jo je Splošno sodišče navedlo v točkah 104 in 106 izpodbijane sodbe, naj bi se nanašala na subjektivno nepristranskost in povzročila zmedo pri uporabi teh pojmov. Objektivna nepristranskost naj bi izvirala iz obdobja pred sporno odločbo in naj bi se nanašala na elemente, ki so zunaj te odločbe in se v njej ne odražajo. Pri preizkusu objektivne odgovornosti naj bi se bilo treba, ne glede na ravnanje Komisije, vprašati, ali nekatera preverljiva dejstva utemeljujejo dvom o njeni nepristranskosti.
- 146 Družba Ziegler na drugem mestu trdi, da je sporna odločba nezakonita zaradi neobstoja objektivne nepristranskosti in da ji je torej Splošno sodišče s tem, da je navedeni tožbeni razlog zavrnilo, kršilo pravico do poštenega sojenja, določeno v členu 47 Listine in členu 6 EKČP, in pravico do dobrega upravljanja, določeno v členu 41 Listine. Te določbe naj bi Komisiji nalagale obveznost nepristranskosti, tudi če se ne bi štela za sodišče v smislu navedenih členov 47 in 6. Komisija naj bi bila s to obveznostjo zavezana vsaj na podlagi pravice do dobrega upravljanja, ki je določena v členu 41 Listine. Ta obveznost objektivne nepristranskosti naj v obravnavanem primeru ne bi bila izpolnjena. Komisija naj bi bila s kršitvijo, očitano družbi Ziegler, prizadeta, ker je bila ena od žrtev te kršitve in ker so bili uradniki Komisije v njej vpleteni kot prosilci lažnih predračunov. V skladu s prakso Evropskega sodišča za človekove pravice pa naj žrtve kršitve o njej ne bi mogle soditi.
- 147 Komisija meni, da ta pritožbeni razlog ni utemeljen. Glede obrazložitve izpodbijane sodbe meni, da sodna praksa Evropskega sodišča za človekove pravice glede subjektivne nepristranskosti ni upoštevana, ker Komisije ni mogoče enačiti s sodiščem. Poleg tega naj to, da je Komisija ali druga institucija Unije ena izmed žrtev kartela, samo po sebi ne bi moglo izpodbiti tega, da preiskavo vodi nepristransko. V obravnavanem primeru naj pravica do obrambe družbe Ziegler ne bi bila ogrožena. Splošno sodišče naj bi v obravnavanem primeru utemeljeno upoštevalo, da družba Ziegler v podporo svoje trditve ni uspela predložiti nobenega konkretnega indica. Zavrnitev te trditve naj bi torej obrazložilo pravilno.
- 148 Komisija glede temeljne pravice do poštenega sojenja in načela dobrega upravljanja opozarja, da je ni mogoče šteti za sodišče v smislu člena 47 Listine in člena 6 EKČP. Priznava tudi, da je med drugim pri upravni preiskavi očitno zavezana z obveznostjo nepristranskosti v okviru načela dobrega upravljanja, vendar meni, da je v obravnavanem primeru to obveznost nepristranskosti spoštovala.

2. Presoja Sodišča

- 149 Na prvem mestu je treba glede domnevnega neobstoja obrazložitve izpodbijane sodbe poudariti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso, navedeno v točkah 81 in 82 te sodbe, obveznost obrazložitve, naložena Splošnemu sodišču, temu sodišču ne nalaga, da zagotovi razlago, ki bi izčrpno in posamično sledila ugotovitvam, ki jih navajajo stranke v sporu. Obrazložitev je torej lahko implicitna, če zadevnim osebam omogoča, da se seznanijo z razlogi, iz katerih Splošno sodišče ni sprejelo njihovih argumentov, Sodišču pa, da razpolaga z zadostnimi elementi za izvajanje nadzora. V skladu s ustaljeno sodno prakso, navedeno v točki 114 te sodbe, je treba obveznost obrazložitve razlikovati od utemeljenosti obrazložitve.

- 150 Splošno sodišče je v obravnavanem primeru v točki 104 izpodbijane sodbe navedlo, da „domnevna neobjektivnost Komisije ne pomeni kršitve pravice do obrambe, ki bi lahko povzročila razglasitev ničnosti [sporne] odločbe, ampak spada v okvir preizkusa, ki se opravi v okviru nadzora presoje dokazov ali obrazložitve odločbe.“ Na tej podlagi je v točki 105 navedene sodbe sklenilo, da je bil navedeni tožbeni razlog kot ničnostni razlog brezpredmeten.
- 151 Vendar je v točki 106 izpodbijane sodbe podredno razsodilo, da je bil ta tožbeni razlog „tudi neutemeljen“, ker „z elementi, na katere se [je] sklic[evala] [družba Ziegler], namreč ni [bilo] mogoče dokazati, da naj bi se domnevna pristranskost Komisije ali enega od njenih uslužbencev izražala v [sporni odločbi]“, pri čemer je bil neobstoje dokazne vrednosti teh dokumentov obravnavan pozneje, ter da s trditvami, ki jih je družba Ziegler med drugim navedla na obravnavi, „prav tako [ni bilo mogoče] podpreti njenih trditev, da je bila Komisija pri preiskavi zadeve pristranska.“ V zvezi s tem je natančneje ugotovilo, da „[družba Ziegler] [...] ni dokazala, kako bi lahko ravnanje, ki ga očita nekaterim uslužbencem – tudi če bi bilo dokazano – kršilo pravico do poštenega sojenja.“
- 152 Čeprav Splošno sodišče v navedenih točkah ni izrecno razlikovalo med pojmom objektivne in subjektivne nepristranskosti, pa je jasno navedlo razlog, na podlagi katerega je menilo, da družba Ziegler s tožbenim razlogom ni mogla uspeti, s čimer je v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 149 te sodbe, pravno zadostno odgovorilo na zahtevo te družbe in Sodišču omogočilo, da opravi nadzor. Glede vprašanja, ali je obrazložitev Splošnega sodišča v delu, v katerem za objektivno nepristranskost uporablja enake zahteve kot za subjektivno nepristranskost, pravilna, je treba ugotoviti, da gre za vsebinsko vprašanje, na podlagi katerega ne glede na to, ali je utemeljeno, ni mogoče ugotoviti neobstoja obrazložitve v skladu s točko 114 te sodbe.
- 153 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba prvi del tega pritožbenega razloga zavrnil kot neutemeljen.
- 154 Na drugem mestu, glede domnevne kršitve temeljne pravice do poštenega sojenja in načela dobrega upravljanja je treba opozoriti, da je Komisija, čeprav je ni mogoče šteti za „sodišče“ v smislu člena 6 EKČP (glej v tem smislu sodbo z dne 29. oktobra 1980 v združenih zadevah van Landewyck in drugi proti Komisiji, od 209/78 do 215/78 in 218/78, Recueil, str. 3125, točka 81, in zgoraj navedeno sodbo Musique Diffusion française in drugi proti Komisiji, točka 7), v okviru upravnega postopka zavezana spoštovati temeljne pravice Unije, med katerimi je pravica do dobrega upravljanja, določena v členu 41 Listine. Natančneje, člen 41, in ne člen 74 Listine, ureja upravni postopek za kartele, ki jih obravnava Komisija (glej v tem smislu sodbi z dne 25. oktobra 2011 v zadevi Solvay proti Komisiji, C-109/10 P, ZOdl., str. I-10329, točka 53, in v zadevi Solvay proti Komisiji, C-110/10 P, ZOdl., str. I-10439, točka 48).
- 155 V skladu s členom 41 Listine ima vsakdo med drugim pravico, da institucije Unije njegove zadeve obravnavajo nepristransko. Ta zahteva nepristranskosti zajema subjektivno nepristranskost v smislu, da noben član zadevne institucije, ki vodi postopek v zadevi, ne sme biti pristranski in ne sme imeti osebnih predsodkov, ter objektivno pristranskost v smislu, da mora institucija zagotoviti primerna jamstva, da se v zvezi s tem izključi vsak upravičen dvom (glej po analogiji sodbi z dne 1. julija 2008 v združenih zadevah Chronopost in La Poste proti UFEX in drugim, C-341/06 P in C-342/06 P, ZOdl., str. I-4777, točka 54, in z dne 19. februarja 2009 v zadevi Gorostiaga Atxalandabaso proti Parlamentu, C-308/07 P, ZOdl., str. I-1059, točka 46).
- 156 Predmet tega pritožbenega razloga je zgolj pojem objektivne nepristranskosti. Družba Ziegler v bistvu trdi, da Splošno sodišče ni moglo ugotoviti, ne da bi napačno uporabilo pravo, da Komisija v obravnavanem primeru ni kršila obveznosti objektivne nepristranskosti, glede na to, da je ugotovilo, da je menila, da je bila sama žrtev zadevnega kartela in da so njeni uradniki zaprosili za lažne predračune.

- 157 Prvič, ugotoviti je treba, da zgolj to, da je Komisija preiskovala in naložila sankcijo za kartel, ki je škodoval finančnim interesom Unije, ne pomeni, da ni bila objektivno nepristranska. Kot je v točki 149 sklepnih predlogov navedla generalna pravobranilka, bi drugačna ugotovitev pomenila, da zgolj možnost, da je Komisija ali druga institucija Unije lahko žrtev protikonkurenčnega ravnanja iz člena 81 ES, zadošča za to, da ta institucija izgubi pristojnost za preiskavo takega ravnanja, česar ni mogoče sprejeti. V zvezi s tem je treba natančneje poudariti, da je v skladu s členom 85 ES, ki je postal člen 105 PDEU, med nalogami, ki jih pogodba nalaga Komisiji, izrecno določeno, da mora zagotoviti uporabo načel, določenih v členih 81 ES in 82 ES.
- 158 Drugič, to, da so službe Komisije, ki so zadolžene za pregon kršitev konkurenčnega prava Unije, in tiste, ki so zadolžene za selitev uradnikov in agentov te institucije, del iste organizacijske strukture, samo po sebi ne more ogroziti objektivne nepristranskosti te institucije, saj so navedene službe nujno del strukture, ki ji pripadajo (glej po analogiji sodbo z dne 6. novembra 2012 v zadevi Otis in drugi, C-199/11, točka 64).
- 159 Tretjič, Sodišče je že presodilo, da so odločbe Komisije lahko predmet nadzora sodišča Unije in da pravo Unije določa sistem sodnega nadzora odločb Komisije med drugim glede postopkov uporabe člena 81 ES, ki zagotavlja vsa jamstva, zahtevana v členu 47 Listine (zgoraj navedena sodba Otis in drugi, točka 56). Zato nikakor ni mogoče šteti, da je Komisija hkrati žrtev kršitve in sodišče, ki določi sankcijo.
- 160 Glede na te elemente je Splošno sodišče upravičeno ugotovilo, da Komisija ni kršila obveznosti nepristranskosti, ki ji je bila naložena. S tem, da je zavrnilo tožbeni razlog družbe Ziegler, ki se nanaša na kršitev pravice do poštenega sojenja in splošnega načela dobrega upravljanja, torej ni napačno uporabilo prava.
- 161 Poleg tega lahko v skladu z ustaljeno sodno prakso, na katero je bilo opozorjeno v točki 75 te sodbe, zgolj Splošno sodišče presodi težo, ki jo je treba pripisati dokazom, ki so mu bili predloženi, če ti dokazi niso bili izkrivljeni. Ker družba Ziegler s tem pritožbenim razlogom želi izpodbiti presojo Splošnega sodišča glede dejstev, ki jih je predložila v podporo tožbenim razlogom, ki jih je uveljavljala pred tem sodiščem, in ne navaja nobenega izkrivljanja teh dejstev, je treba ta zahtevek zavrniti kot neutemeljen.
- 162 Iz tega je mogoče sklepati, da je drugi del tretjega pritožbenega razloga družbe Ziegler deloma neutemeljen in deloma nedopusten in ga je zato treba skupaj s tretjim pritožbenim razlogom v celoti zavrniti.

D – Četrti pritožbeni razlog: kršitev načela enakega obravnavanja pri presoji odobritve znižanja glob

1. Trditve strank

- 163 Družba Ziegler trdi, da Splošno sodišče glede na to, da je v točki 167 izpodbijane sodbe ugotovilo, da je Komisija napačno ugotovila zmožnosti plačila te družbe, ni moglo ugotoviti, ne da bi kršilo načelo enakega obravnavanja, da je Komisija lahko nekemu drugemu podjetju, ki je sodelovalo v kartelu, upravičeno odobrila 70-odstotno znižanje zneska osnovne globe na podlagi točke 37 Smernic o načinu določanja glob, pri čemer na isti podlagi ni odobrila znižanje zneska globe, ki je bila naložena družbi Ziegler. Družba Ziegler namreč meni, da ima zaradi plačilne nezmožnosti, ki naj bi jo ugotovilo Splošno sodišče, pravico, da se njeno posebno stanje preizkusi glede na navedeno točko 37.
- 164 Komisija naj utemeljitve razlike v obravnavanju na podlagi zgornje meje 10 % skupnega prometa, ki jo je v točki 171 izpodbijane sodbe navedlo Splošno sodišče, ne bi navedla. Ta utemeljitev naj bi bila tudi v nasprotju z razlago Splošnega sodišča, da ocena, ki temelji zgolj na prometu, ne upošteva

konkretnega položaja podjetja in torej ni edina upoštevana za odločitev glede odobritve znižanja zneska globe. Glede na te elemente naj bi bilo treba izpodbijano sodbo razveljaviti in člen 2 sporne odločbe razglasiti za ničen. Podredno trdi, da bi bilo treba globo, ki ji je bila naložena, bistveno zmanjšati.

165 Komisija odgovarja, da je treba ta pritožbeni razlog zavrniti. Načelo enakega obravnavanja naj bi bilo pri uporabi točke 35 smernic o načinu določanja glob spoštovano. V zvezi s tem med drugim poudarja, da so bili vsi zahtevki, vezani na uporabo točke 35, zavrnjeni zaradi neobstoja posebnih socialnih in ekonomskih okoliščin. Točka 37 navedenih smernic naj bi se nanašala na izjemen položaj. Vendar naj bi bila druga zadevna podjetja v povsem posebnem položaju iz razlogov, ki jih družbi Ziegler ni mogoče razkriti, ki pa jih je Splošno sodišče upoštevalo. Splošno sodišče naj bi navedlo zgolj razliko v odstotku globe glede na skupni promet, ker naj bi bile zadevne informacije zelo zaupne in jih družbi Ziegler ni bilo mogoče razkriti. Ta odstotek naj bi bil poleg tega upošteven za ugotovitev, ali globa ogrozi preživetje podjetja, in vsekakor za ugotovitev, da položaja tega drugega podjetja in družbe Ziegler nista primerljiva, še toliko bolj, ker naj družba Ziegler uporabe navede točke 37 ne bi zahtevala.

2. Presoja Sodišča

166 Načelo enakega obravnavanja v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 132 te sodbe, med drugim zahteva, da se primerljivi položaji ne obravnavajo različno, razen če je tako obravnavanje objektivno upravičeno.

167 Kršitev načela enakega obravnavanja z različnim obravnavanjem torej predpostavlja, da so zadevni položaji primerljivi glede na vse njihove značilnosti. Značilnosti različnih položajev in tako njihovo primerljivost je treba med drugim določiti in presojati ob upoštevanju predmeta ter namena akta Unije, s katerim je uvedeno zadevno razlikovanje. Poleg tega je treba upoštevati načela in cilje področja, s katerega izhaja zadevna ureditev (sodba z dne 16. decembra 2008 v zadevi Arcelor Atlantique et Lorraine in drugi, C-127/07, ZOdl., str. I-9895, točki 25 in 26 in navedena sodna praksa).

168 Splošno sodišče je v obravnavanem primeru, potem ko je v točki 165 izpodbijane sodbe opozorilo, da morata biti za odobritev znižanja, določenega v točki 35 Smernic o načinu določanja glob, poleg zahteve za znižanje izpolnjena dva kumulativna pogoja, in sicer nepremostljive težave pri plačilu globe in obstoj posebnih socialnih in ekonomskih okoliščin, v točki 167 izpodbijane odločbe dejansko presodilo, da „preprost izračun globe kot deleža svetovnega prometa podjetja sam po sebi ne more utemeljiti sklepa, da ta globa ne more nepopravljivo ogroziti njegove gospodarske sposobnosti preživetja. Namreč, če bi to bilo mogoče, bi se lahko določil konkreten prag za uporabo točke 35 [S]mernic [o načinu določanja glob]“.

169 Splošno sodišče je na tej podlagi v isti točki sklenilo, da Komisija v sporni odločbi ni utemeljeno ugotovila, da prvi pogoj za uporabo navedene točke 35, torej nepremostljive težave pri plačilu globe, ni bil izpolnjen.

170 Vendar, prvič, Splošno sodišče, čeprav je menilo, da Komisija ni pravno zadostno obrazložila, zakaj je menila, da globa, ki jo je nameravala naložiti družbi Ziegler, ne bi nepopravljivo ogrozila njene gospodarske sposobnosti preživetja, ni ugotovilo, da je bila družba Ziegler dejansko plačilno nesposobna. Omejilo se je namreč na ugotovitev, da Komisija ni dokazala, da navedena družba ni bila plačilno nezmožna. Ugotoviti je torej treba, da trditev družbe Ziegler vsaj deloma temelji na napačni predpostavki in da zato kontradiktornost razlogov, ki jo navaja, ni utemeljena.

171 Drugič, v točki 35 smernic o načinu določanja glob je sicer res navedeno, da „[v] izjemnih primerih lahko Komisija na zahtevo podjetja v posebnih socialnih in ekonomskih okoliščinah upošteva njegovo nezmožnost plačila.“ Vendar je v točki 37 teh smernic določeno, da je „[v navedenih] smernicah [...]

predstavljena splošna metodologija za določanje glob, vendar lahko Komisija zaradi posebnosti posamezne zadeve ali potrebe po zagotavljanju odvračilnega učinka v posamezni zadevi utemeljeno odstopi od te [metode] ali omejitev, določenih v točki 21.“ Iz tega izhaja, da je točko 37 navedenih smernic, drugače od točke 35 navedenih smernic, mogoče uporabiti neodvisno od plačilne sposobnosti zadevnega podjetja.

- 172 Tudi če bi Splošno sodišče družbi Ziegler priznalo zmanjšano plačilno sposobnost v smislu navedene točke 35, zgolj ta okoliščina ne bi pomenila, da je položaj te družbe primerljiv s položajem drugega zadevnega podjetja za namene navedene točke 37.
- 173 Kljub temu je treba poudariti, da besedilo navedene točke 37 ne izključuje, da je plačilna nesposobnost podjetja lahko upoštevana za odločitev o njeni uporabi. Vendar morajo biti pogoji uporabe točk 35 in 37 Smernic o načinu določanja glob različni, da imata navedeni točki polni učinek. Ni mogoče šteti, da plačilna nesposobnost ali zmanjšanje sposobnosti plačila v smislu navedene točke 35 sama po sebi in vsekakor zadostuje za morebitno uporabo točke 37 teh smernic.
- 174 Ker sta plačilna nesposobnost ali zmanjšana sposobnost plačila lahko upoštevnii v okviru navedene točke 37, je Splošno sodišče, da bi ugotovilo, ali je Komisija spoštovala enako obravnavanje med družbo Ziegler in drugim zadevnim podjetjem, pravno utemeljeno v točki 171 izpodbijane sodbe opravilo primerjavo njunih položajev na podlagi relativne vrednosti glob, ki so bile predlagane za vsako od njiju, glede na promet vsake od njiju na podlagi ugotovljene velike razlike med tema relativnima vrednostma sklenilo, da načelo enakega obravnavanja ni bilo kršeno.
- 175 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je treba četrti pritožbeni razlog v celoti, vključno z delom, v katerem se nanaša na odobritev znižanja zneska globe, zavriniti.
- 176 Ker ni mogoče sprejeti nobenega pritožbenega razloga, je treba tožbo v celoti zavriniti.

VI – Stroški

- 177 Sodišče v skladu s členom 184(2) Poslovnika Sodišča odloči o stroških, če pritožba ni utemeljena. Člen 138(1) tega poslovnika, ki se v skladu s členom 184(1) uporablja v pritožbenem postopku, določa, da se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker družba Ziegler s predlogom ni uspela, Komisija pa je predlagala, naj ji navedena družba plača stroške, se tej družbi naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

1. **Pritožba se zavrne.**
2. **Družbi Ziegler SA se naloži plačilo stroškov.**

Podpisi